

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการประเมินความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐานของครูอนุบาลโดยใช้การวิเคราะห์งาน แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร หลักสูตรก่อนประถมศึกษา การสังเกตการปฏิบัติงานและการสัมภาษณ์ครูผู้สอนชั้นอนุบาล
- ตอนที่ 2 ทักษะพื้นฐานและภาระงานของครูอนุบาลจากการสำรวจจากผู้เชี่ยวชาญ
- ตอนที่ 3 การจัดกลุ่มและความสำคัญของทักษะพื้นฐานและภาระงานของครูอนุบาลที่ได้จากกระบวนการสร้างแผนที่มโนทัศน์ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
- ตอนที่ 4 ความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐานและภาระงานของครูอนุบาลจากศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเด็กอนุบาล
 - 4.1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 4.2 การเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นด้านภาระงานและทักษะพื้นฐานของครูอนุบาลของครูผู้สอนอนุบาลกับศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียน

ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ต่าง ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร หลักสูตรก่อนประถมศึกษา การสังเกตการปฏิบัติงานและการสัมภาษณ์ครูผู้สอนชั้นอนุบาล

1.1 การศึกษาเอกสาร

จากการศึกษาเอกสาร หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พบว่า หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 กำหนดปรัชญาการศึกษาและการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ตั้งแต่แรกเกิด - 6 ปี โดยแยกเป็นหลักสูตรก่อนประถมศึกษา อายุแรกเกิด - 1 ปี หลักสูตรก่อนประถมศึกษา อายุ 1-3 ปี และหลักสูตรก่อนประถมศึกษา อายุ 3-6 ปี ให้ได้รับการพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างสมดุลต่อเนื่องกันไปทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีความสุขกับการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างบ้าน สถานศึกษาและชุมชน แต่ในการวิเคราะห์งาน

ของครูอนุบาลในครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาในขอบเขตงานของครูตามหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 อายุ 3-6 ปี เนื่องจากเด็กในวัยอนุบาลที่อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติส่วนใหญ่จะอายุ 3-6 ปี (กรมวิชาการ, 2540)

การจัดทำหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษานั้นมีหลักการ คือ (1) การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมจะพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก (2) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กจะต้องอยู่ในสภาพที่สนองความต้องการและความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน (3) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ให้กับเด็กครูจะเป็นผู้สนับสนุนและเรียนรู้ร่วมกับเด็กโดยให้เด็กเป็นผู้ลงมือทำและเรียนรู้ด้วยตนเอง (4) การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กจะยึดวิธีการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ (5) ครูและครอบครัวของเด็กต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กร่วมกัน ซึ่งในการจัดทำหลักสูตรสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี นั้นมีสาระที่สำคัญ ในด้านหลักการคือเป็นการจัดโดยยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กอายุ 3-6 ปี ทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ เพื่อให้เด็กพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย โดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรคือ ให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสม ซึ่งแบ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 10 ประการ มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้ (1) มีสุขภาพดี (2) ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และเล็กได้คล่องแคล่วสัมพันธ์กัน (3) ำแรง แจ่มใส (4) มีคุณธรรมและจริยธรรม (5) ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย (6) อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (7) รักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (8) ใช้ภาษาในการสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย (9) มีความสามารถในการคิด แก้ปัญหา และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ (10) มีความคิดสร้างสรรค์ (กรมวิชาการ, 2540)

จากหลักการของหลักสูตรดังกล่าวในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับเด็กจึงควรยึดหลักการ คือ (1) คำนึงถึงตัวเด็ก (2) ควรมีกิจกรรมที่让孩子ทำเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ (3) กิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียนควรมีความสมดุลกัน (5) ระยะเวลาในการจัดควรเหมาะสมกับวัย (6) ควรใช้สื่อที่เป็นของจริง ซึ่งในการจัดกิจกรรมในแต่ละวันครูอนุบาลนั้นสามารถจัดได้หลายรูปแบบทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละโรงเรียนและสภาพชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539)

1.2 การสังเกตการปฏิบัติงานของครูอนุบาล

จากการสังเกตการปฏิบัติงานของครูอนุบาลเป็นเวลา 2 วัน ตั้งแต่เวลา 8.00 น. ถึง 15.30 น. ประกอบกับประสบการณ์ของผู้วิจัยในการผ่านการปฏิบัติงานด้านการสอนเด็กอนุบาลมาเป็นเวลา 2 ปี พบว่าการจัดกิจกรรมในโรงเรียนอนุบาลมีตารางการจัดกิจกรรมดังแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 ตารางการจัดกิจกรรมประจำวันของโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง

08.00 - 08.30	รับเด็ก
08.30 - 08.45	เคารพธงชาติ
08.45 - 09.00	ตรวจสอบสุขภาพ ไปห้องน้ำ
09.00 - 09.20	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
09.20 - 10.20	กิจกรรมสร้างสรรค์และกิจกรรมเสรี
10.20 - 10.30	พัก (ของว่างเช้า)
10.30 - 10.45	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
10.45 - 11.30	กิจกรรมกลางแจ้ง
11.30 - 12.00	พัก (รับประทานอาหารกลางวัน)
12.00 - 14.00	นอนพักผ่อน
14.00 - 14.20	เก็บที่นอน ล้างหน้า
14.20 - 14.30	พัก (ของว่างบ่าย)
14.30 - 14.50	เกมการศึกษา
14.50 - 15.00	เตรียมตัวกลับบ้าน

จากการสังเกตพบว่าครูอนุบาลมีการจัดกิจกรรมตามตารางการจัดกิจกรรมครบตามตาราง ซึ่งในแต่ละห้องนั้นครูแต่ละคนจะมีการสับเปลี่ยนเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กในชั้นของตนเอง เนื่องจากเด็กชั้นอนุบาลจะมีอายุ 3 - 6 ปี พัฒนาการและพฤติกรรมของเด็กในแต่ละอายุจะแตกต่างกัน ดังนั้นการจัดกิจกรรมให้กับเด็กจึงมีการยืดหยุ่นตามความเหมาะสม นอกจากกิจกรรมจากตารางการจัดกิจกรรมที่ครูต้องปฏิบัติแล้ว ครูอนุบาลจะแบ่งเวลามาเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การสร้างสื่อหรือผลิตสื่อสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม การประเมินพัฒนาการเด็ก และงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เช่น งานโครงการอาหารกลางวัน งานสหกรณ์ งานห้องสมุดโรงเรียน โดยเวลาที่ครูจะทำหน้าที่ดังกล่าวนี้จะเป็นช่วงตอนบ่ายที่เด็กนอน ส่วนงานโครงการอาหารกลางวันครูจะเป็นผู้ดูแลเกี่ยวกับการจัดรายการอาหารและจัดหางบประมาณ ส่วนหน้าที่การทำอาหารจะเป็นหน้าที่ของแม่ครัว นอกจากนี้ยังมีงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งงานดังกล่าวนี้ครูอนุบาลแต่ละคนจะได้รับมอบหมายภารกิจที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละโรงเรียนและความสามารถของครูแต่ละคน

1.3 การสัมภาษณ์ครูผู้สอนชั้นอนุบาล

จากการสัมภาษณ์ครูอนุบาล 2 ห้องปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ผลการสัมภาษณ์ครูอนุบาล

ประเด็นในการสัมภาษณ์	ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์	
	ครูห้องอนุบาล 1	ครูห้องอนุบาล 2
1. ประสบการณ์ในการสอนชั้นอนุบาล	10 ปี	13 ปี
2. สถานะในการสอน	เป็นครูประจำชั้น มีพี่เลี้ยงช่วยดูแลเด็ก 1 คน	เป็นครูประจำชั้น มีพี่เลี้ยงช่วยดูแลเด็ก 1 คน
3. จำนวนเด็กในชั้นเรียนและอายุของเด็ก	30 คน เด็กส่วนใหญ่อายุ 3-4 ปี	32 คน เด็กส่วนใหญ่อายุ 5 ปี
4. การรับเด็กเข้าโรงเรียนในตอนเช้า	มีการมารอรับเด็กในวันที่เป็นเวรทำหน้าที่ โดยรับเด็กทุกชั้นที่อยู่ในโรงเรียน	มีการมารอรับเด็กในวันที่เป็นเวรทำหน้าที่ โดยรับเด็กทุกชั้นที่อยู่ในโรงเรียน
5. ภาระหน้าที่หลัก	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดูแลสุขภาพอนามัยของเด็ก 2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ โดยเน้นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมทั้ง ด้านกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา 3. ดูแลเรื่องการรับประทานอาหารและการพักผ่อน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดูแลสุขภาพอนามัยของเด็ก 2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ โดยเน้นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมทั้ง ด้านกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และมีการสอนให้อ่านเขียนบ้าง 3. ดูแลเรื่องการรับประทานอาหาร
6. หน้าที่อื่น ๆ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเขียนแผนการสอน 2. การผลิตและซ่อมแซมสื่อ 3. การทำบันทึกเกี่ยวกับงานธุรการในชั้นเรียน 4. การประชุมผู้ปกครองเด็ก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเขียนแผนการสอน 2. การร่วมกันผลิตสื่อกับครูในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน 3. งานกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็นในการสัมภาษณ์	ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์	
	ครูห้องอนุบาล 1	ครูห้องอนุบาล 2
7. คุณลักษณะของครูอนุบาล	รักเด็ก ใจเย็น พุดจาสุภาพ ควบคุมการศึกษาด้านอนุบาลหรือได้รับการอบรมด้านอนุบาล	สุภาพเรียบร้อย รักเด็ก ยิ้มแย้มแจ่มใส มีเหตุผล ช่างสังเกต มีความรอบครอบ
8. ความรู้ที่ครูอนุบาลควรมี	จิตวิทยาเด็ก การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก การประเมินพฤติกรรมเด็ก	จิตวิทยาพฤติกรรมเด็ก การจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก การร้องเพลง เล่านิทาน การสังเกตพฤติกรรมเด็ก
9. ทักษะและความสามารถที่ครูอนุบาลควรมี	การจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ การร้องเพลง การเล่านิทาน การใช้สื่อ	การผลิตสื่อจากวัสดุท้องถิ่น การสื่อสารกับเด็ก การจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก การร้องเพลงและเล่านิทาน

จากผลการสัมภาษณ์ครูอนุบาลทั้ง 2 ท่าน พบว่าครูอนุบาลมีหน้าที่คล้าย ๆ กัน ซึ่งมีความแตกต่างกันบ้างตามลักษณะของเด็กที่สอนและภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามความสามารถของครูแต่ละคน ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร การสังเกต และการสัมภาษณ์นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งปรากฏผลในตอนที่ 2

ตอนที่ 2 ทักษะพื้นฐานและภาระงานของครูอนุบาลจากการสำรวจจากผู้เชี่ยวชาญ

การสำรวจภาระงานและทักษะพื้นฐานของครูอนุบาลใช้การสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามคำถามปลายเปิดกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาอนุบาลจำนวน 15 ท่าน โดยแบ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญออกเป็น 4 กลุ่ม คือ (1) เป็นนักวิชาการในตำแหน่งผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการจำนวน 3 คน (2) เป็นผู้มีวุฒิทางการอนุบาลศึกษาในระดับปริญญาเอกและมีประสบการณ์การสอนการอนุบาลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของไทยไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน (3) เป็นศึกษานิเทศก์ทางการศึกษาอนุบาลสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติจำนวน 4 คน (4) เป็นครูผู้สอนชั้นอนุบาลและมีประสบการณ์ในการสอนระดับอนุบาลไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน ได้แบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 15 ฉบับ ได้ข้อความเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานและภาระงานของครูอนุบาล 172 ข้อความ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ข้อความเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานและภาระงานของครุอนุบาล

ข้อที่	รายการข้อความ
ตอนที่ 1 ภาระงานของครุอนุบาล	
1.	งานด้านหลักสูตรและแผนการสอน
1.1	ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับพัฒนาการ ความสนใจ สภาพแวดล้อม ชุมชนที่เด็กอาศัย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรและแผนการสอน
1.2	ศึกษาบทความ วารสารและงานวิจัยที่ให้ข้อมูลหรือแนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมหลักสูตรและแผนการสอน
1.3	จัดทำหลักสูตรและแผนการสอนโดยมุ่งเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลและยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง
1.4	จัดตารางกิจกรรมประจำวันให้เหมาะสม
1.5	ประเมินการใช้หลักสูตรและแผนการสอน
1.6	ศึกษาหลักสูตรเพื่อวางแผนการจัดประสบการณ์และวิธีสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กและสภาพแวดล้อมที่เด็กอาศัย
1.7	รวบรวมสะสมเอกสาร คู่มือครูไว้อย่างเป็นระเบียบเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ
1.8	ปรับกิจกรรมในแผนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน
1.9	กำหนดปรัชญาทางการศึกษาของเด็กอนุบาล
2. งานธุรการในชั้นเรียน	
2.1	จัดทำระเบียบสะสมของเด็กเป็นรายบุคคล
2.2	จัดทำแบบบันทึกการนิเทศภายในชั้นเรียนของผู้บริหารและศึกษานิเทศก์
2.3	จัดทำบันทึกการนำอาหารกลางวันมารับประทาน
2.4	จัดทำจดหมายข่าวถึงผู้ปกครอง
2.5	จัดทำบันทึกผลพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละด้าน
2.6	จัดทำสถิติการมาเรียนของนักเรียนแต่ละคน
2.7	จัดทำบันทึกการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง
2.8	จัดทำบันทึกการเยี่ยมบ้านเด็ก
2.9	จัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน
2.10	จัดทำบันทึกการตรวจสุขภาพ
2.11	จัดทำบันทึกการตีมนม

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการข้อความ
3.	งานด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน
3.1	ดูแลห้องน้ำสำหรับนักเรียนให้ถูกสุขลักษณะและเหมาะสมกับวัยของเด็ก
3.2	จัดท่าที่เก็บสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เป็นระเบียบ
3.3	จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้นักเรียนเล่นและปฏิบัติกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการสอน
3.4	จัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม มีไม้ดอก ไม้ประดับเพื่อความร่มรื่น
3.5	จัดมุมต่างๆ ภายในห้องเรียนให้สัมพันธ์กับเหตุการณ์ต่างๆ และดึงดูดความสนใจของเด็ก
3.6	จัดพื้นที่ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม
3.7	จัดทำชั้น ตู้ ที่เก็บเครื่องนอน เครื่องใช้ส่วนตัว เช่น แก้วน้ำ แปรงสีฟัน ผ้าขนหนู ฯลฯ
3.8	จัดทำที่แสดงผลงานเด็กเป็นรายบุคคล
3.9	ดูแลเกี่ยวกับเครื่องเล่นสนามให้อยู่ในสภาพที่สะอาดและปลอดภัย
3.10	จัดสนามเด็กเล่นให้มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า โดยทำเป็นเนินและที่ราบ
3.11	จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศดี สะอาด มีความปลอดภัย และมีสภาพเอื้อต่อการจัดประสบการณ์
3.12	จัดป้ายตารางกิจกรรมประจำวัน
3.13	ตรวจสอบสื่อหรืออุปกรณ์และซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดี
3.14	ผลิตสื่อจากวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุจากท้องถิ่นให้เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบันโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กและสอดคล้องกับกิจกรรมที่จัด
3.15	จัดหาสื่อที่มีความเหมาะสมกับกิจกรรมและวัยของเด็ก โดยอาจเป็นของจริง ของจำลอง หรือรูปภาพ
3.16	ขอความร่วมมือในการร่วมกันผลิตสื่อจากผู้ปกครองของเด็กหรือกลุ่มครูผู้สอนชั้นอนุบาล
3.17	หมุนเวียนสับเปลี่ยนสื่ออุปกรณ์ให้เด็กเล่น
3.18	จัดบริเวณที่เล่นน้ำ บ่อทราย ให้อยู่ในบริเวณที่เหมาะสม
3.19	จัดป้ายนิเทศประจำหน่วยการเรียนให้อยู่ในระดับสายตาของเด็ก
4.	งานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4.1	กิจกรรมการเคลื่อนไหว
4.1.1	จัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่หลากหลายให้เหมาะสมกับวัยและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการข้อความ
4.1.2	จัดเตรียมเพลงเครื่องประกอบจังหวะและอุปกรณ์การเคลื่อนไหวให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่จะสอน
4.1.3	จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะให้สอดคล้องกับหลักสูตร
4.1.4	สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและกระตุ้นให้เข้ากิจกรรมการเคลื่อนไหว
4.1.5	สร้างบรรยากาศให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินเพื่อให้เด็กอยากเข้าร่วมกิจกรรม
4.1.6	ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวในครั้งต่อไปให้เหมาะสมกับเด็ก
4.2	กิจกรรมเสรี
4.2.1	จัดมุมต่างๆ พร้อมอุปกรณ์ภายในมุม เช่น มุมบทบาทสมมติ มุมหนังสือ มุมบ้าน มุมบล็อก มุมดนตรี ฯลฯ
4.2.2	สร้างข้อตกลงร่วมกับเด็กในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละมุม
4.2.3	ชี้แนะให้ความช่วยเหลือในขณะที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมในมุมต่าง ๆ
4.2.4	ทำบันทึกพฤติกรรมเด็กในการเข้าร่วมกิจกรรมในมุมต่าง ๆ
4.2.5	เปิดโอกาสให้เด็กเข้าทำกิจกรรมในมุมต่าง ๆ ตามความสนใจ
4.2.6	จัดวางสื่อของเล่นในระดับที่เด็กสามารถเลือกหยิบเล่นได้
4.2.7	ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ภายในมุมต่าง ๆ ให้น่าสนใจอยู่เสมอ
4.2.8	สอนให้เด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์ของเล่นในมุมต่าง ๆ เข้าที่ทุกครั้งเมื่อทำกิจกรรมเสร็จ
4.3	กิจกรรมสร้างสรรค์
4.3.1	เตรียมสื่อ อุปกรณ์ เช่น กระดาษ ดินสอสี ดินน้ำมัน ให้พร้อมและเพียงพอ
4.3.2	จัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี การปั้น การฉีกปะ การร้อย การประดิษฐ์ ฯลฯ
4.3.3	ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงกระบวนการมากกว่าผลผลิต
4.3.4	กำหนดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับเด็กไว้ให้ชัดเจนในแผนการสอน
4.3.5	บันทึกรายละเอียดผลงานของเด็กเมื่อเด็กนำผลงานมาส่ง
4.3.6	อธิบายวิธีการในการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ให้เด็กเข้าใจ
4.4	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
4.4.1	จัดกิจกรรมโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง
4.4.2	จัดที่นั่งให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมโดยจัดเป็นวงกลมหรือครึ่งวงกลม

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการข้อความ
4.4.3	ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และทักษะทางคณิตศาสตร์ให้เด็ก
4.4.4	เชิญวิทยากรมาเล่าประสบการณ์ให้เด็กฟัง
4.4.5	บันทึกและประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อนำมาปรับปรุงสำหรับการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป
4.4.6	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยให้เด็กได้ลงมือทดลองและเรียนรู้ด้วยตนเอง
4.4.7	ใช้เทคนิคการสอนเพื่อกระตุ้นให้เด็กอยากเรียน เช่น การเล่านิทาน การเล่นเกม และการร้องเพลง เป็นต้น
4.4.8	จัดกิจกรรมทัศนศึกษานอกห้องเรียน
5.	กิจกรรมกลางแจ้ง
5.1	จัดกิจกรรมที่ไม่เน้นการแข่งขันแต่เน้นให้เด็กเรียนรู้การเล่นร่วมกับผู้อื่น
5.2	ให้เด็กได้เล่นเคลื่อนเล่นสนามตามความสนใจ
5.3	จัดเตรียมอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมกลางแจ้งให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้
5.4	อธิบายวิธีการเล่นเครื่องเล่นสนามที่ถูกต้องและปลอดภัยก่อนที่เด็กจะเล่น
5.5	ขณะที่เด็กเล่นกิจกรรมกลางแจ้งครูต้องคอยดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด
6	เกมการศึกษา
4.6.1	สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเกมและคอยกระตุ้นให้เด็กคิด รวมทั้งมีการให้แรงเสริมกับเด็ก
4.6.2	แนะนำให้เด็กรู้จักเกมและวิธีการเล่นเกมก่อนเริ่มเล่น
4.6.3	ศึกษาเป้าหมายของหลักสูตร เนื้อหา และประเภทของเกมการศึกษา
4.6.4	ให้เด็กเล่นเกมร่วมกับเพื่อนๆ เป็นกลุ่ม เพื่อฝึกความร่วมมือและการเล่นร่วมกับผู้อื่น
4.6.5	เปิดโอกาสให้เด็กได้ลองเล่นเกมด้วยตนเองบ้างในบางเกม
4.6.6	จัดทำเกมให้เพียงพอกับจำนวนเด็กและมีเกมหลากหลายชนิด
4.6.7	ให้เด็กเล่นเกมที่ง่ายไปหาเกมที่ยาก
5.	งานการอบรมเลี้ยงดู
5.1	จัดเครื่องใช้ เช่น แก้วน้ำ แปรงสีฟัน ผ้าเช็ดมือ ให้พอเพียง
5.2	ตรวจความสะอาดของร่างกาย เช่น ฟัน เล็บ ผม เป็นประจำ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการข้อความ
5.3	ดูแลเรื่องการนอนและการพักผ่อนโดยให้เด็กนอนตอนบ่ายประมาณ 2-3 ชั่วโมง
5.4	ดูแลเรื่องอาหารกลางวัน อาหารเสริม อาหารว่าง ให้ถูกภาวะโภชนาการ
5.5	ฝึกสุขนิสัยที่ดีให้เด็ก เช่น การใช้ห้องน้ำ การล้างมือ การแปรงฟัน เป็นต้น
5.6	จัดให้เด็กได้รับบริการตรวจสุขภาพประจำปี
5.7	ดูแลปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเด็กได้รับบาดเจ็บ
6.	งานความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและครูผู้สอน
6.1	จัดทำข่าวสารถึงผู้ปกครองรูปแบบต่าง ๆ เช่น จดหมายข่าว บัญชีพรรคการ บัญชีเทศ โทรศัพท์ เป็นต้น
6.2	จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อให้ความรู้และพัฒนาเด็กไปในทิศทางเดียวกัน
6.3	จัดทำห้องสมุดศูนย์สื่อสำหรับเด็กและผู้ปกครองได้ทำกิจกรรมร่วมกัน
6.4	จัดนิทรรศการผลงานของเด็กและเชิญผู้ปกครองมาร่วมงาน
6.5	จัดให้ผู้ปกครองมีการเยี่ยมเยียนชั้นเรียนหรือเป็นวิทยากรในบางโอกาส
6.6	เยี่ยมบ้านผู้ปกครอง ชักถามพูดคุยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็ก
7.	งานการวัดและประเมินผลพัฒนาการเด็ก
7.1	รายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองทราบ
7.2	ประเมินและสรุปพัฒนาการของเด็กในแต่ละภาคการศึกษา
7.3	ประเมินกิจกรรมทุกอย่างที่จัดให้กับเด็กอย่างเป็นระบบและครบทุกด้าน
7.4	ใช้ผลการประเมินมาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน
7.5	เก็บรวบรวมผลงานของเด็กไว้ในแฟ้มสะสมผลงาน
7.6	ทำแบบสังเกตพฤติกรรมเพื่อบันทึกพฤติกรรมเด็ก
8.	งานอื่น ๆ
8.1	งานโครงการอาหารกลางวันและอาหารเสริม
8.2	งานการเงินและพัสดุของโรงเรียน
8.3	งานอนามัยโรงเรียน
8.4	งานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน
8.5	งานธุรการของโรงเรียน
8.6	งานประชาธิปไตยของโรงเรียน
8.7	งานสหกรณ์โรงเรียน
8.8	งานห้องสมุดโรงเรียน

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการข้อความ
ตอนที่ 2 ทักษะพื้นฐานของครูอนุบาล	
1. ความสามารถที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี	
1.1	การเล่นิทาน การร้องเพลง เล่นดนตรีสำหรับเด็ก
1.2	การสังเกตวิเคราะห์และแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็กที่เป็นปัญหาของเด็ก
1.3	การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
1.4	การดัดแปลงวัสดุในท้องถิ่นหรือวัสดุที่เหลือใช้มาผลิตสื่อ
1.5	การกระตุ้นหรือสร้างความสนใจให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรม
1.6	การสอนพลศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย
1.7	การจัดทำงบประมาณ
1.8	การจัดการชั้นเรียนในรูปแบบต่าง ๆ
1.9	การปฐมพยาบาลเบื้องต้น
1.10	การถ่ายทอดและสื่อสารกับเด็ก
1.11	การควบคุมชั้นเรียนให้กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยดี
1.12	การประยุกต์ใช้ความรู้และทฤษฎีต่างๆ มาสู่การปฏิบัติ
1.13	การจัดกิจกรรมด้านศิลปะ
1.14	การวางแผนโภชนาการที่เหมาะสมสำหรับเด็กอนุบาล
1.15	การทำงานร่วมกับผู้อื่น
1.16	การสร้างวินัยให้แก่เด็ก
1.17	การแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้า
2. ความรู้ที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี	
2.1	การจัดสภาพการบริหารสื่อการเรียนการสอน
2.2	จิตวิทยาและพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย
2.3	ทฤษฎีพัฒนาการเด็ก
2.4	การสร้างสื่อและเกม
2.5	การเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย
2.6	การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย
2.7	การสอนศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว การใช้ภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการข้อความ
2.8	สภาพแวดล้อม สภาพชุมชนและประวัติความเป็นมาของประเพณีวัฒนธรรมในห้องเรียน
2.9	การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน
2.10	การจัดโภชนาการสำหรับเด็ก
2.11	การปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเด็กเกิดอุบัติเหตุ
2.12	การจัดการอนุบาลศึกษาในต่างประเทศ
2.13	หลักสูตรการอนุบาลศึกษา
2.14	การเสริมแรงและการเก็บเด็กให้สงบ
2.15	การสร้างมนุษยสัมพันธ์
2.16	การประเมินพัฒนาการเด็ก
2.17	จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
2.18	ทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
2.19	ปรัชญาและนโยบายเกี่ยวกับการจัดการอนุบาลศึกษา
3.	คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาล
3.1	มีความเป็นระเบียบวินัย
3.2	มีความเข้าใจในความเป็นแม่และครูของเด็ก
3.3	มีความเสียสละเพื่อการศึกษา
3.4	มีวาจาไพเราะ อ่อนหวาน พูดชัดเจน เข้าใจง่าย
3.5	เป็นผู้แสวงหาความรู้และปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ
3.6	แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
3.7	มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู
3.8	อดทน อดกลั้น ใจเย็น
3.9	เชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออก
3.10	ทันสมัย คิดไกล
3.11	มีความยุติธรรมและมีเหตุผล
3.12	มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นมิตร จริงใจ
3.13	บุคลิกภาพดี สุภาพเรียบร้อย อ่อนโยน
3.14	รักและมีความเมตตาต่อเด็ก
3.15	สุขภาพร่างกายแข็งแรง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

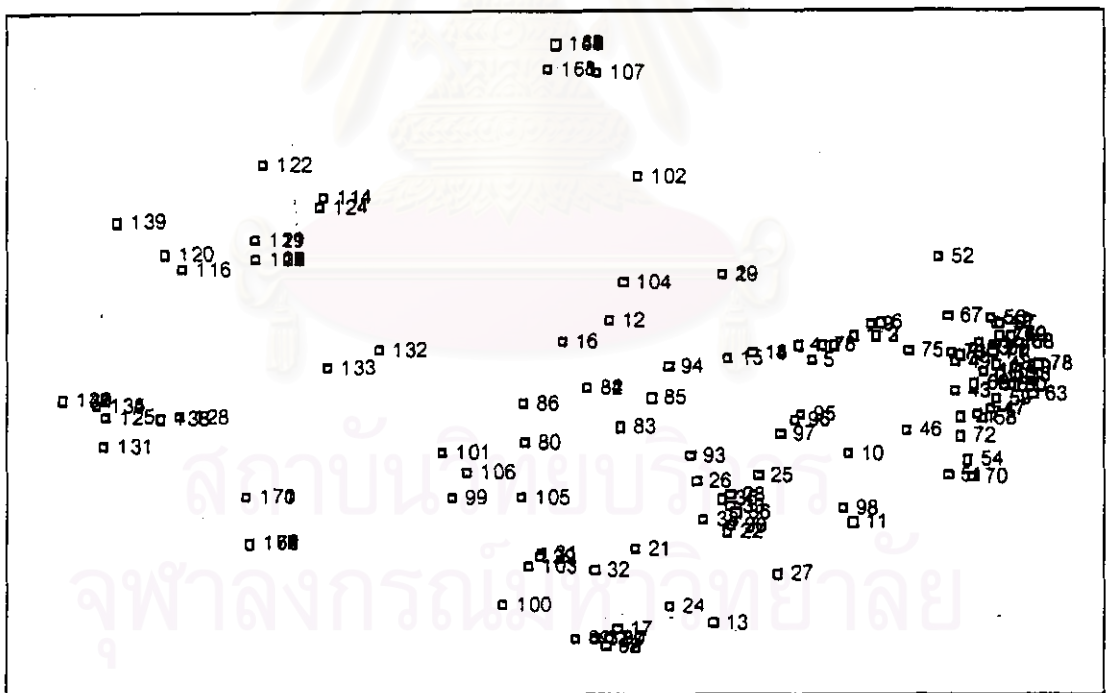
ข้อที่	รายการข้อความ
3.16	ช่างสังเกตและมีความรอบคอบ
3.17	ยิ้มแย้มแจ่มใสมีอารมณ์ขัน
3.18	ร่างกายและเสื้อผ้าสะอาด
3.19	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3.20	มีความกระตือรือร้น คล่องแคล่วว่องไว
3.21	มีความรับผิดชอบ
4.	ทักษะหรือความชำนาญที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี
4.1	การจัดกิจกรรมด้านต่างๆ
4.2	การสังเกตพฤติกรรมเด็ก
4.3	การใช้คำถามและการสื่อสารกับเด็ก
4.4	การวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก
4.5	การสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครอง
4.6	การร้องเพลงและเล่นเกมสำหรับเด็ก
4.7	การเล่านิทาน เชิดหุ่น และการเล่นบทบาทสมมุติ
4.8	การเตรียมเด็กให้สงบ
4.9	การผลิตและการใช้สื่อ

จากผลการสำรวจทักษะพื้นฐานและภาระงานของครูอนุบาลจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษา อนุบาลจะเห็นว่าภาระงานของครูอนุบาลมี 8 ด้านตามหัวข้อในแบบสอบถามคือ (1) งานด้านหลักสูตร และแผนการสอน มีงาน 9 งาน (2) งานธุรการในชั้นเรียน มีงาน 11 งาน (3)งานด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน มีงาน 19 งาน (4) งานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบ่งเป็น กิจกรรมการเคลื่อนไหว 6 งาน กิจกรรมเสรี 8 งาน กิจกรรมสร้างสรรค์ 6 งาน กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 8 งาน กิจกรรมกลางแจ้ง 5 งาน เกมการศึกษา 7 งาน (5) งานด้านการอบรมเลี้ยงดู 7 งาน (6) งานความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและครูผู้สอน 6 งาน (7) งานการวัดและประเมินผล พัฒนาการเด็ก 6 งาน (8) งานด้านอื่น ๆ ภายในโรงเรียนอีก 8 งาน ส่วนทักษะพื้นฐานของครูอนุบาล แบ่งเป็น (1) ความสามารถที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี 17 รายการ (2) ความรู้ที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี 19 รายการ (3) คุณลักษณะที่จำเป็นของครูอนุบาล 21 รายการ (4) ทักษะหรือความชำนาญที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี 9 รายการ รวมข้อความทั้งหมด 172 ข้อความ ซึ่งเมื่อพิจารณางานในบางด้านจะมีความคล้ายคลึงกัน เช่น จัดทำจดหมายข่าวถึงผู้ปกครอง ซึ่งเป็นงานในหัวข้องานธุรการ จะคล้ายกับงานใน

หัวข้องานความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและครูผู้สอน คืองานจัดทำข่าวสารถึงผู้ปกครองรูปแบบต่าง ๆ เช่น จดหมายข่าว ป้ายนิทรรศการ ป้ายนิเทศ โทรศัพท์ นอกจากนั้นจะเห็นว่างานธุรการในชั้นเรียนส่วนใหญ่มักจะเป็นการจัดทำบันทึกต่าง ๆ ซึ่งบางงานก็จะซ้ำซ้อนกับงานด้านอื่น เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อความทั้งหมดมาสร้างเป็นแบบจัดกลุ่มข้อความและให้น้ำหนักความสำคัญกับข้อความนั้น ๆ เพื่อนำผลมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคแผนที่มโนทัศน์ (concept mapping) ซึ่งจะสามารถจัดกลุ่มข้อความที่มีแนวคิดเหมือนกันไว้ในกลุ่มเดียวกันและทำให้ทราบถึงความสำคัญของข้อความนั้นว่ามีความสำคัญระดับใด โดยผลการวิเคราะห์ปรากฏในตอนที่ 3

ตอนที่ 3 การจัดกลุ่มและความสำคัญของทักษะพื้นฐานและภาระงานของครูอนุบาลที่ได้จากกระบวนการสร้างแผนที่มโนทัศน์ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

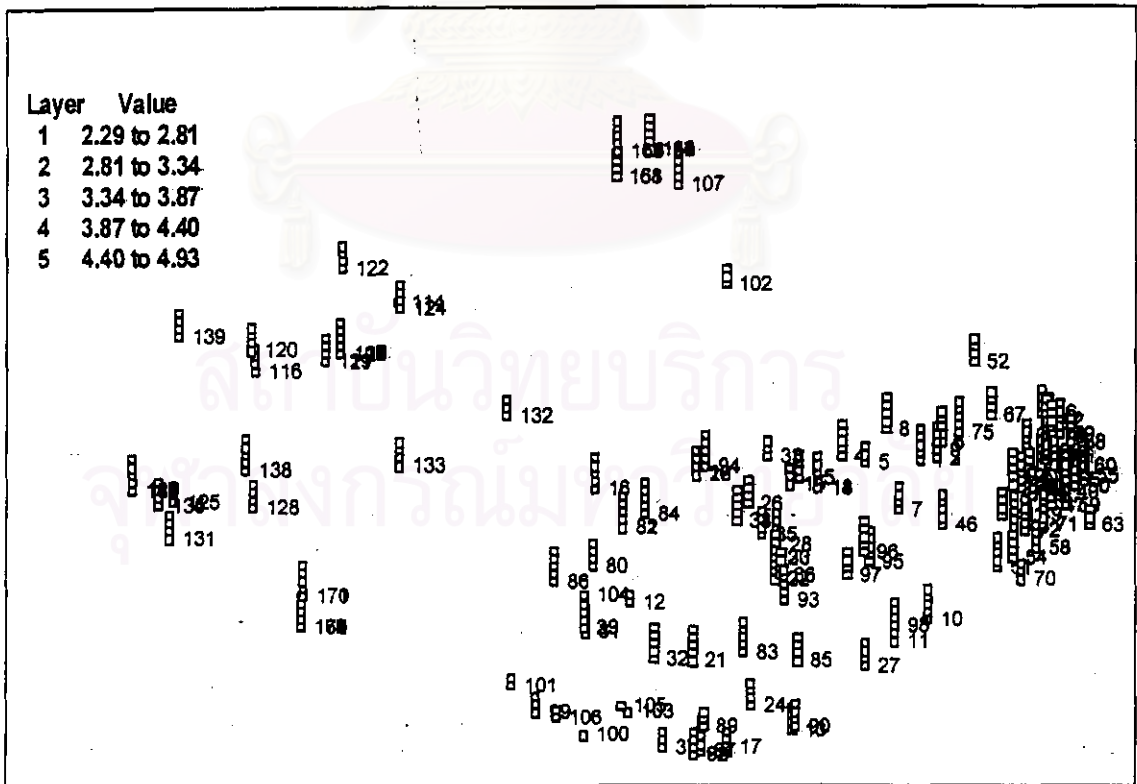
แผนที่มโนทัศน์เป็นผลผลิตของกระบวนการ คือ แผนที่จุด (point map) ซึ่งแผนที่นี้จะได้มาจากการจัดกลุ่มของข้อความ 172 ข้อความ แล้ววิเคราะห์ด้วยสถิติ MDS ชนิด 2 มิติ ดังนี้

แผนภาพที่ 6 แผนที่จุด (point map) แทนทักษะพื้นฐานและภาระงานของครูอนุบาลทั้ง 172 ข้อความ ที่ได้จากการจัดกลุ่มข้อความ (sort) ของผู้เชี่ยวชาญ

พิจารณาแผนที่จุดในแผนภาพที่ 6 แต่ละจุดจะแทนแต่ละข้อความ ที่มีหมายเลขข้างจุดทุก ๆ จุด หมายเลขข้อความนั้นจะแทนข้อความในรายการข้อความดังตารางที่ 3 ตัวอย่าง เช่น ข้อความที่ 52 คือ "ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ภายในมุมมองต่างๆ ให้นำเสนอข้อมูลอยู่เสมอ" ข้อความที่ 67 ซึ่งอยู่ด้านล่างข้อความที่ 52 คือ "จัดกิจกรรมทัศนศึกษานอกห้องเรียน" การวางจุดทั้งหมดนี้เป็นผลมาจากการจัดกลุ่ม (sort) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 15 ท่าน และทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติ MDS ลักษณะการวางจุดบนแผนที่บางจุดอาจอยู่ใกล้กัน หรือบางจุดอาจมีการทับกันจนมองไม่เห็นหมายเลข และบางจุดอาจอยู่ไกลกัน ซึ่งการวางจุดบนแผนที่นี้จะมีความสัมพันธ์กับหลักการจัดกลุ่มข้อความ คือ ข้อความที่อยู่ใกล้กันหมายความว่าข้อความนั้นมีแนวคิดคล้ายคลึงกัน และถ้าจุดมีการทับกันมาก ๆ แสดงว่าข้อความนั้น ๆ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่าข้อความนั้นน่าจะอยู่ในเรื่องเดียวกัน ส่วนข้อความที่อยู่ไกลกันหมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าข้อความนั้นมีแนวคิดแตกต่างกัน จากตารางจะพบว่าจุดทางขวาส่วนใหญ่จะเป็นข้อความเกี่ยวกับการะงานของครูอนุบาลส่วนทางซ้ายจะเป็นข้อความเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงานของครูอนุบาล

จากการจัดกลุ่มข้อความ (sort) ผลที่ได้คือแผนที่จุด (point map) ต่อไปจะเป็นผลที่ได้จากการประมาณค่าความสำคัญของข้อความคือแผนที่ประมาณค่าความสำคัญของจุด (point rating map) เสนอดังแผนภาพที่ 7

แผนภาพที่ 7 แผนที่ประมาณค่าความสำคัญของจุด (point rating map) จากผู้เชี่ยวชาญ

จากแผนที่ประมาณค่าความสำคัญของจุด จำนวนจุดและลักษณะการวางตำแหน่งของจุดจะเหมือนกับแผนที่จุดแต่ลักษณะของจุดของแผนที่นี้มีลักษณะเป็นชั้นๆ ซึ่งมีจำนวนชั้นมากน้อยแตกต่างกัน จำนวนชั้นมากแสดงว่าข้อความนั้นมีความสำคัญมาก จากการประมาณค่านี้มีพิสัยของค่าวิกฤตหรือค่าความสำคัญของข้อความระหว่าง 2.29 - 4.93 โดยมีรายละเอียดของค่าความวิกฤตของแต่ละข้อความดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 รายการข้อความแสดงค่าเฉลี่ยของระดับความวิกฤตรายข้อ

ข้อที่	ชื่อข้อความ	ค่าเฉลี่ยวิกฤต
1	ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับพัฒนาการ ความสนใจ สภาพแวดล้อม ชุมชนที่เด็กอาศัย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรและแผนการสอน	4.36
2	ศึกษาบทความ วารสารและงานวิจัยที่ให้ข้อมูลหรือแนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมหลักสูตรและแผนการสอน	3.79
3	จัดทำหลักสูตรและแผนการสอนโดยมุ่งเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลและยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง	4.64
4	จัดตารางกิจกรรมประจำวันให้เหมาะสม	4.43
5	ประเมินการใช้หลักสูตรและแผนการสอน	3.86
6	ศึกษาหลักสูตรเพื่อวางแผนการจัดประสบการณ์และวิธีสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กและสภาพแวดล้อมที่เด็กอาศัย	4.79
7	รวบรวมสะสมเอกสาร คู่มือครูไว้อย่างเป็นระเบียบเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.14
8	ปรับกิจกรรมในแผนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	4.64
9	กำหนดปรัชญาทางการศึกษาของเด็กอนุบาล	3.86
10	จัดทำระเบียบสะสมของเด็กเป็นรายบุคคล	4.36
11	จัดทำแบบบันทึกการนิเทศภายในชั้นเรียนของผู้บริหารและศึกษานิเทศก์	3.71
12	จัดทำบันทึกการนำอาหารกลางวันมารับประทาน	3.29
13	จัดทำจดหมายข่าวถึงผู้ปกครอง	3.85
14	จัดทำบันทึกผลพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละด้าน	4.71
15	จัดทำสถิติการมาเรียนของนักเรียนแต่ละคน	3.93

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	ชื่อข้อความ	ค่าเฉลี่ยวิกฤต
16	จัดทำบันทึกการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง	4.43
17	จัดทำบันทึกการเยี่ยมบ้านเด็ก	3.57
18	จัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน	4.50
19	จัดทำบันทึกการตีมนม	3.79
20	จัดทำบันทึกการตรวจสุขภาพ	4.29
21	ดูแลห้องน้ำสำหรับนักเรียนให้ถูกสุขลักษณะและเหมาะสมกับวัยของเด็ก	4.64
22	จัดทำที่เก็บสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เป็นระเบียบ	4.29
23	จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้นักเรียนเล่นและปฏิบัติกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการสอน	3.86
24	จัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม มีไม้ดอก ไม้ประดับเพื่อความร่มรื่น	4.07
25	จัดมุมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน ให้สัมพันธ์กับเหตุการณ์ต่าง ๆ และดึงดูดความสนใจของเด็ก	4.29
26	จัดพื้นที่ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม	4.21
27	จัดทำชั้น ตู้ ที่เก็บเครื่องนอน เครื่องใช้ส่วนตัว เช่น แก้วน้ำ แปรงสีฟัน ผ้าขนหนู ฯลฯ	4.14
28	จัดทำที่แสดงผลงานเด็กเป็นรายบุคคล	4.57
29	ดูแลเกี่ยวกับเครื่องเล่นสนามให้อยู่ในสภาพที่สะอาดและปลอดภัย	4.64
30	จัดป้ายนิเทศประจำหน่วยการเรียนรู้ให้อยู่ในระดับสายตาของเด็ก	3.39
31	จัดสนามเด็กเล่นให้มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า โดยทำเป็นเนินและที่ราบ	4.07
32	จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศดี สะอาด มีความปลอดภัย และมีสภาพเอื้อต่อการจัดประสบการณ์	4.93
33	จัดป้ายตารางกิจกรรมประจำวัน	3.29
34	ตรวจสอบสื่อหรืออุปกรณ์และซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดี	4.50

ข้อที่	ชื่อข้อความ	ค่าเฉลี่ยวิกฤต
35	ผลิตสื่อจากวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุจากท้องถิ่นให้เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบันโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กและสอดคล้องกับกิจกรรมที่จัด	4.21
36	จัดหาสื่อที่มีความเหมาะสมกับกิจกรรมและวัยของเด็ก โดยอาจเป็นของจริง ของจำลอง หรือรูปภาพ	4.29
37	ขอความร่วมมือในการร่วมกันผลิตสื่อจากผู้ปกครองของเด็กหรือกลุ่มครูผู้สอนชั้นอนุบาล	3.50
38	หมุนเวียนสับเปลี่ยนสื่ออุปกรณ์ให้เด็กเล่น	4.29
39	จัดบริเวณที่เล่นน้ำ บ่อทราย ให้อยู่ในบริเวณที่เหมาะสม	4.50
40	จัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่หลากหลายให้เหมาะสมกับวัยและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก	4.64
41	จัดเตรียมเพลงเครื่องประกอบจังหวะและอุปกรณ์การเคลื่อนไหวให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่จะสอน	4.00
42	จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะให้สอดคล้องกับหลักสูตร	4.21
43	สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและกระตุ้นให้เข้ากิจกรรมการเคลื่อนไหว	4.57
44	สร้างบรรยากาศให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินเพื่อให้เด็กอยากเข้าร่วมกิจกรรม	4.36
45	ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวในครั้งต่อไปให้เหมาะสมกับเด็ก	4.57
46	จัดมุมต่าง ๆ พร้อมอุปกรณ์ภายในมุม เช่น มุมบทบาทสมมติ มุมหนังสือ มุมบ้าน มุมบล็อก มุมดนตรี ฯลฯ	4.64
47	สร้างข้อตกลงร่วมกับเด็กในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละมุม	4.64
48	ชี้แนะให้ความช่วยเหลือในขณะที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมในมุมต่าง ๆ	4.00
49	ทำบันทึกพฤติกรรมเด็กในการเข้าร่วมกิจกรรมในมุมต่าง ๆ	4.29
50	เปิดโอกาสให้เด็กเข้าทำกิจกรรมในมุมต่าง ๆ ตามความสนใจ	4.64
51	จัดวางสื่อของเล่นในระดับที่เด็กสามารถเลือกหยิบเล่นได้	4.43
52	ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ภายในมุมต่างๆ ให้น่าสนใจอยู่เสมอ	4.21

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	ชื่อข้อความ	ค่าเฉลี่ยวิกฤต
53	สอนให้เด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์ของเล่นในมุมต่าง ๆ. เข้าที่ทุกครั้งเมื่อทำกิจกรรมเสร็จ	4.79
54	เตรียมสื่อ อุปกรณ์ เช่น กระดาษ ดินสอสี ดินน้ำมัน ให้พร้อมและเพียงพอ	4.29
55	จัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี การปั้น การฉีกปะ การร้อย การประดิษฐ์ ฯลฯ	4.50
56	ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงกระบวนการมากกว่าผลผลิต	4.39
57	กำหนดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับเด็กไว้ให้ชัดเจนในแผนการสอน	4.21
58	บันทึกรายละเอียดผลงานของเด็กเมื่อเด็กนำผลงานมาส่ง	4.14
59	อธิบายวิธีการในการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ให้เด็กเข้าใจ	3.79
60	จัดกิจกรรมโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง	4.79
61	จัดที่นั่งให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมโดยจัดเป็นวงกลมหรือครึ่งวงกลม	4.00
62	ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และทักษะทางคณิตศาสตร์ให้เด็ก	3.36
63	เชิญวิทยากรมาเล่าประสบการณ์ให้เด็กฟัง	3.71
64	บันทึกและประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อนำมาปรับปรุงสำหรับการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป	4.64
65	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยให้เด็กได้ลงมือทดลองและเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.71
66	ใช้เทคนิคการสอนเพื่อกระตุ้นให้เด็กอยากเรียน เช่น การเล่านิทาน การเล่นเกม และการร้องเพลง เป็นต้น	4.64
67	จัดกิจกรรมทัศนศึกษานอกห้องเรียน	4.00
68	จัดกิจกรรมที่ไม่เน้นการแข่งขันแต่เน้นให้เด็กเรียนรู้การเล่นร่วมกับผู้อื่น	4.29
69	ให้เด็กได้เล่นเคลื่อนไหวเล่นสนามตามความสนใจ	4.21

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	ชื่อข้อความ	ค่าเฉลี่ยวิกฤต
70	จัดเตรียมอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมกลางแจ้งให้สอดคล้องกับหน่วย การเรียน	3.71
71	อธิบายวิธีการเล่นเครื่องเล่นสนามที่ถูกต้องและปลอดภัยก่อนที่เด็ก จะเล่น	4.57
72	ขณะที่เด็กเล่นกิจกรรมกลางแจ้งครูต้องคอยดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด	4.64
73	สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเกมและคอยกระตุ้นให้เด็กคิด รวมทั้งมีการให้แรงเสริมกับเด็ก	4.64
74	แนะนำให้เด็กรู้จักเกมและวิธีการเล่นเกมก่อนเริ่มเล่น	4.14
75	ศึกษาเป้าหมายของหลักสูตร เนื้อหา และประเภทของเกมการศึกษา	
76	ให้เด็กเล่นเกมร่วมกับเพื่อน ๆ เป็นกลุ่ม เพื่อฝึกความร่วมมือและการ เล่นร่วมกับผู้อื่น	4.29
77	เปิดโอกาสให้เด็กได้ลองเล่นเกมด้วยตนเองบ้างในบางเกม	4.07
78	จัดทำเกมให้เพียงพอกับจำนวนเด็กและมีเกมหลากหลายชนิด	4.36
79	ให้เด็กเล่นเกมที่ง่ายไปหาเกมที่ยาก	4.43
80	จัดเครื่องใช้ เช่น แก้วน้ำ แปรงสีฟัน ผ้าเช็ดมือ ให้พอเพียง	4.29
81	ตรวจความสะอาดของร่างกาย เช่น ฟัน เล็บ ผม เป็นประจำ	4.43
82	ดูแลเรื่องการนอนและการพักผ่อนโดยให้เด็กนอนตอนบ่ายประมาณ 2-3 ชั่วโมง	4.57
83	ดูแลเรื่องอาหารกลางวัน อาหารเสริม อาหารว่าง ให้ถูกภาวะ โภชนาการ	4.57
84	ฝึกสุขนิสัยที่ดีให้เด็ก เช่น การใช้ห้องน้ำ การล้างมือ การแปรงฟัน เป็นต้น	4.57
85	จัดให้เด็กได้รับบริการตรวจสุขภาพประจำปี	4.07
86	ดูแลและปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเด็กได้รับบาดเจ็บ	4.43
87	จัดทำข่าวสารถึงผู้ปกครองรูปแบบต่าง ๆ เช่น จดหมายข่าว ป้ายนิเทศการ ป้ายนิเทศ โทรศัพท์ เป็นต้น	4.43
88	จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อให้ความรู้และพัฒนาเด็กไปใน ทิศทางเดียวกัน	4.07

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	ชื่อข้อความ	ค่าเฉลี่ยวิกฤต
89	จัดทำห้องสมุดศูนย์สื่อสำหรับเด็กและผู้ปกครองได้ทำกิจกรรม ร่วมกัน	3.79
90	จัดนิทรรศการผลงานของเด็กและเชิญผู้ปกครองมาร่วมงาน	3.79
91	จัดให้ผู้ปกครองมีการเยี่ยมเยียนชั้นเรียนหรือเป็นวิทยากรในบาง โอกาส	3.93
92	เยี่ยมบ้านผู้ปกครอง ชักถามพูดคุยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและ พัฒนาการของเด็ก	3.86
93	รายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองทราบ	4.50
94	ประเมินและสรุปพัฒนาการของเด็กในแต่ละภาคการศึกษา	4.79
95	ประเมินกิจกรรมทุกอย่างที่จัดให้กับเด็กอย่างเป็นระบบและครบ ทุกด้าน	4.50
96	ใช้ผลการประเมินมาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน	4.49
97	เก็บรวบรวมผลงานของเด็กไว้ในแฟ้มสะสมผลงาน	4.14
98	ทำแบบสังเกตพฤติกรรมเพื่อบันทึกพฤติกรรมเด็ก	4.29
99	งานโครงการอาหารกลางวันและอาหารเสริม	3.50
100	งานการเงินและพัสดุของโรงเรียน	2.43
101	งานอนามัยโรงเรียน	3.43
102	งานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	3.43
103	งานธุรการของโรงเรียน	2.36
104	งานประชาธิปไตยของโรงเรียน	2.57
105	งานสหกรณ์โรงเรียน	2.57
106	งานห้องสมุดโรงเรียน	3.36
107	มีความรับผิดชอบ	4.50
108	ความสามารถในการเล่านิทาน การร้องเพลง เล่นดนตรีสำหรับเด็ก	4.43
109	ความสามารถในการสังเกตวิเคราะห์และแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็ก ที่เป็นปัญหาของเด็ก	4.14
110	ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของ เด็กปฐมวัย	4.71

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	ชื่อข้อความ	ค่าเฉลี่ยวิกฤต
111	ความสามารถในการตัดแปลงวัสดุในห้องถิ่นหรือวัสดุที่เหลือใช้มาผลิตสื่อ	3.64
112	ความสามารถในการกระตุ้นหรือเร้าความสนใจให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรม	4.57
113	ความสามารถในการสอนพลศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย	3.29
114	ความสามารถในการจัดท่าบประมาณ	3.21
115	ความสามารถในการจัดการชั้นเรียนในรูปแบบต่าง ๆ	4.21
116	ความสามารถในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	4.14
117	ความสามารถในการถ่ายทอดและสื่อสารกับเด็ก	4.71
118	ความสามารถในการควบคุมชั้นเรียนให้กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยดี	4.14
119	ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทฤษฎีต่าง ๆ มาสู่การปฏิบัติ	4.29
120	ความสามารถในการจัดกิจกรรมด้านศิลปะ	4.14
121	ความสามารถในการวางแผนโภชนาการที่เหมาะสมสำหรับเด็กอนุบาล	3.79
122	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.93
123	ความสามารถในการสร้างวินัยให้แก่เด็ก	4.36
124	ความสามารถในการแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้า	4.29
125	การจัดสภาพการบริหารสื่อการเรียนการสอน	3.57
126	จิตวิทยาและพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย	4.57
127	ทฤษฎีพัฒนาการเด็ก	4.36
128	การสร้างสื่อและเกม	4.29
129	การเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย	4.43
130	การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย	4.64
131	การสอนศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว การใช้ภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย	3.79
132	สภาพแวดล้อม สภาพชุมชนและประวัติความเป็นมาของประเพณีวัฒนธรรมในห้องถิ่น	3.64
133	การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน	4.43

ตารางที่ 8 (ต่อ)

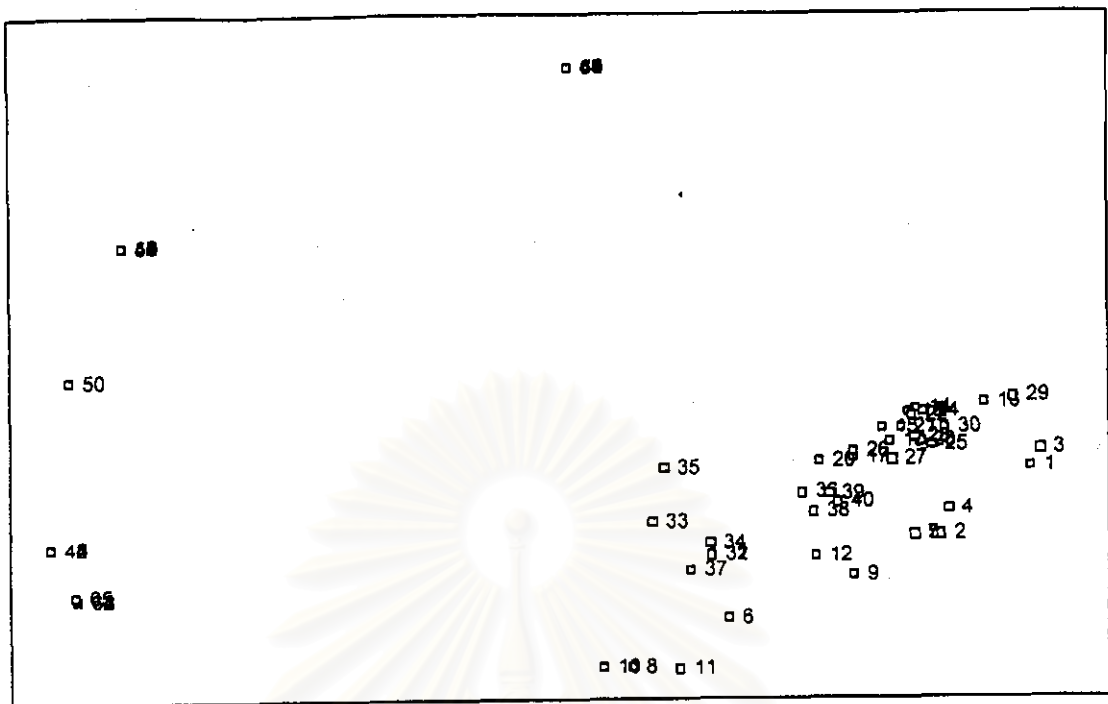
ข้อที่	ชื่อข้อความ	ค่าเฉลี่ยวิกฤต
134	การจัดโภชนาการสำหรับเด็ก	4.14
135	การปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเด็กเกิดอุบัติเหตุ	4.07
136	การ จัดการอนุบาลศึกษาในต่างประเทศ	3.29
137	หลักสูตรการอนุบาลศึกษา	4.64
138	การเสริมแรงและการเก็บเด็กให้สงบ	4.43
139	การสร้างมนุษยสัมพันธ์	4.14
140	การประเมินพัฒนาการเด็ก	4.14
141	จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย	4.43
142	ทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย	4.86
143	ปรัชญาและนโยบายเกี่ยวกับการจัดการอนุบาลศึกษา	4.50
144	มีความเป็นระเบียบวินัย	4.21
145	มีความเข้าใจในความเป็นแม่และครูของเด็ก	3.39
146	มีความเสียสละเพื่อการศึกษา	4.14
147	มีวาจาไพเราะ อ่อนหวาน พูดชัดเจน เข้าใจง่าย	4.29
148	เป็นผู้แสวงหาความรู้และปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ	4.50
149	แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	3.93
150	มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู	4.71
151	อดทน อดกลั้น ใจเย็น	4.50
152	เชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออก	4.07
153	ทันสมัย คิดไกล	3.64
154	มีความยุติธรรมและมีเหตุผล	4.36
155	มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นมิตร จริงใจ	4.21
156	บุคลิกภาพดี สุภาพเรียบร้อย อ่อนโยน	4.57
157	รักและมีความเมตตาต่อเด็ก	4.71
158	สุขภาพร่างกายแข็งแรง	4.14
159	ช่างสังเกตและมีความรอบคอบ	4.14
160	ยิ้มแย้มแจ่มใสมีอารมณ์ขัน	4.50
161	ร่างกายและเสื้อผ้าสะอาด	3.86
162	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.14

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	ชื่อข้อความ	ค่าเฉลี่ยวิกฤต
163	มีความกระตือรือร้น คล่องแคล่วว่องไว	4.64
164	ทักษะการจัดกิจกรรมด้านต่างๆ	4.57
165	ทักษะการสังเกตพฤติกรรมเด็ก	4.43
166	ทักษะการใช้คำถามและการสื่อสารกับเด็ก	4.50
167	ทักษะการวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก	4.50
168	ทักษะการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	4.00
169	ทักษะการร้องเพลงและเล่นเกมสำหรับเด็ก	4.29
170	ทักษะการเล่านิทาน เชิดหุ่น และการเล่นบทบาทสมมุติ	4.36
171	ทักษะการเตรียมเด็กให้สงบ	4.57
172	ทักษะการผลิตและการใช้สื่อ	4.14

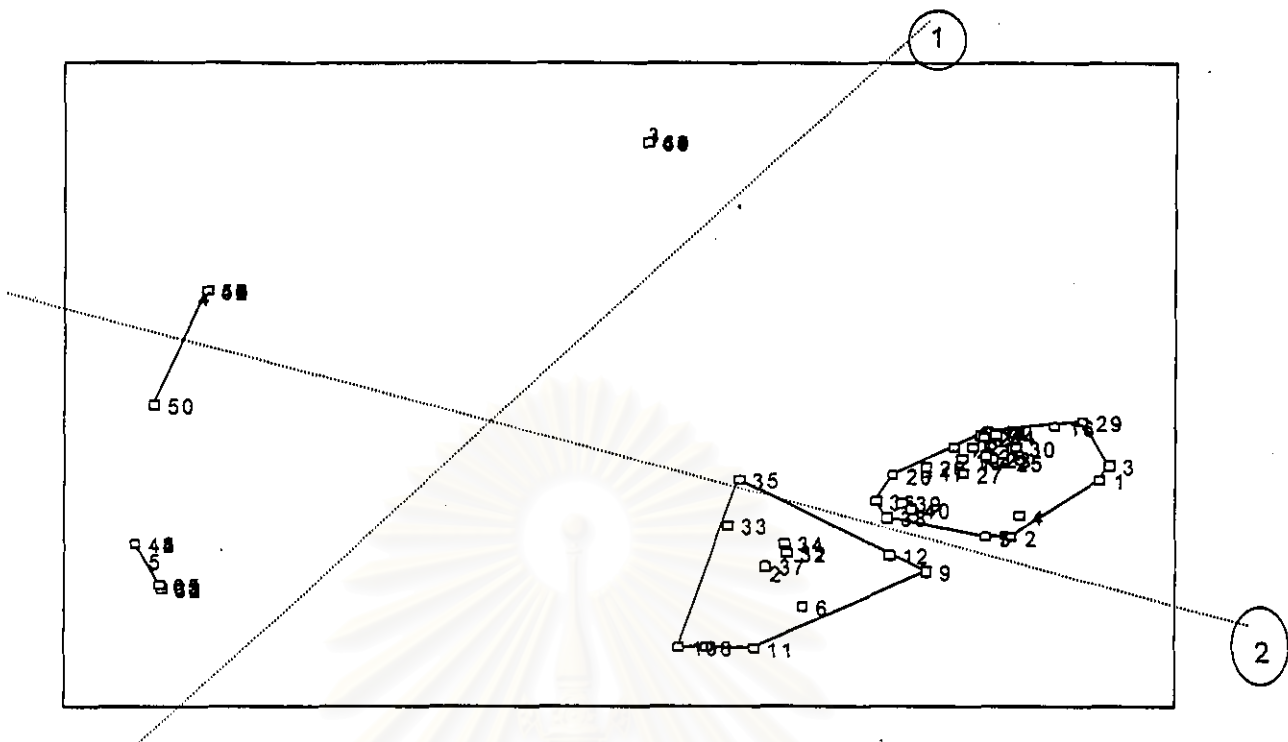
จากตารางที่ 8 จะเห็นว่ามียกรการข้อความทั้งหมด 172 ข้อความ ค่าเฉลี่ยวิกฤตมีพิสัยระหว่าง 2.36 - 4.93 ผู้วิจัยเลือกข้อความที่มีค่าความวิกฤตตั้งแต่ 4.40 - 4.93 ที่ถือว่าเป็นความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญที่สุดมาวิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มใหม่ โดยนำมาจากค่าพิสัยของจำนวนชั้นสูงสุด (layer 5) ในแผนภาพที่ 7 ได้ข้อความมาทั้งหมด 65 ข้อความ ซึ่งข้อความดังกล่าวนี้เป็น ข้อความที่นำมาจากภาระงานและทักษะพื้นฐานของครูอนุบาลทุกด้าน โดยนำมาทำการจัดกลุ่มข้อความใหม่ ได้ผลดังแผนภาพที่ 8

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

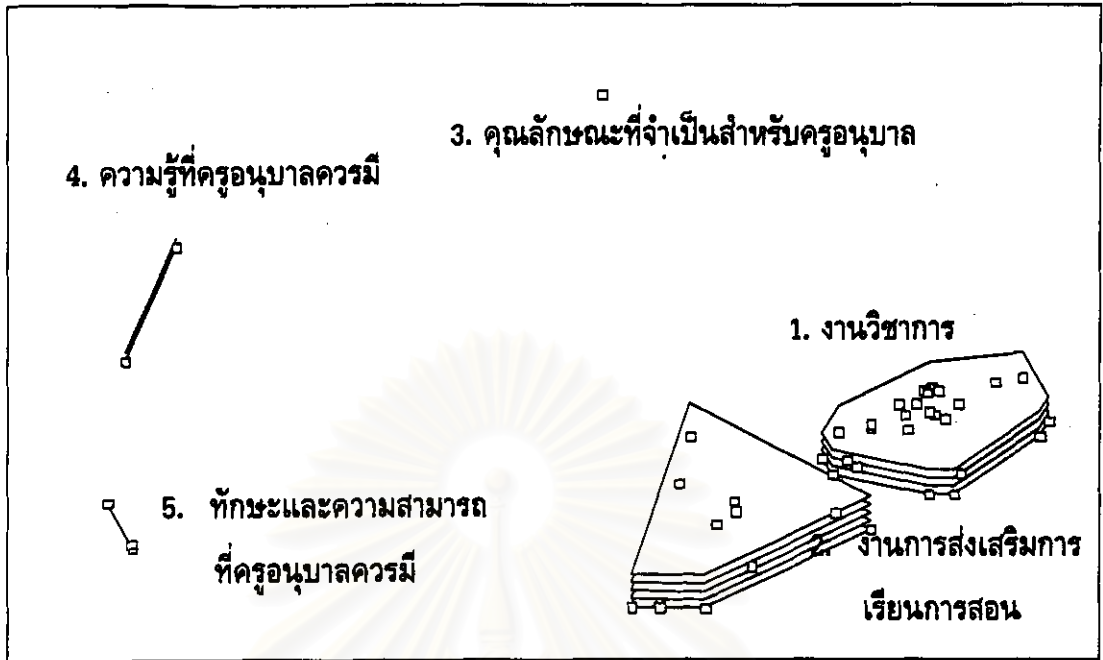
แผนภาพที่ 8 แผนที่จุด (point map) แทนข้อความ 65 ข้อความที่ได้จากการคัดเลือกข้อความที่มีค่าเฉลี่ยวิกฤติตั้งแต่ 4.40 - 4.93

จากแผนภาพที่ 8 จะเห็นว่าลักษณะของแผนที่จะมีการวางจุดคล้ายกับแผนที่จุดในแผนภาพที่ 6 แต่จะมีจำนวนจุดที่แทนข้อความน้อยกว่า ตัวอย่างเช่นจุดที่ 9 ซึ่งจะเป็นข้อความเดียวกับจุดที่ 50 ในแผนภาพที่ 6 ได้แก่ข้อความ "เปิดโอกาสให้เด็กเข้าทำกิจกรรมในมุมต่างๆตามความสนใจ" คือการวางจุดข้อความจะอยู่ทางด้านขวาของแผนภาพ จุดที่ 17 ตรงกับจุดที่ 72 ในแผนภาพที่ 6 ได้แก่ข้อความ "ขณะที่เด็กเล่นกิจกรรมกลางแจ้งครูต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิด" ลักษณะการวางจุดจะอยู่ทางด้านขวาใกล้ๆ เส้นขอบของแผนภาพเช่นกัน ส่วนจุดที่ 65 ซึ่งตรงกับจุดที่ 171 ได้แก่ข้อความ "ทักษะการเตรียมเด็กให้สงบ" ลักษณะการวางจุดจะอยู่ทางด้านล่างขวาของแผนภาพ แสดงให้เห็นว่าการวางจุดของแผนภาพทั้ง 2 จะมีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งถ้าพิจารณาในภาพรวมทั้งแผนภาพที่ 7 และแผนภาพที่ 8 กลุ่มของจุดทางด้านขวามือจะเป็นข้อความเกี่ยวกับการะงานของครูอนุบาล ส่วนกลุ่มของจุดทางด้านซ้ายมือจะเป็นข้อความเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานของครูอนุบาล ดังนั้นผู้วิจัยจะเสนอแผนภาพที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงแผนที่มโนทัศน์จากระดับจุดเป็นระดับกลุ่ม ดังแผนภาพที่ 9 ซึ่งจำนวนกลุ่มที่ปรากฏในแผนที่นั้นผู้วิจัยได้ทำการสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญว่าควรจัดในลักษณะใด ผลการสอบถามปรากฏในตารางที่ 11

แผนภาพที่ 9 แผนที่กลุ่มของจุด (point cluster map) จากแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ

จากแผนภาพจะเห็นว่า จุดที่แทนข้อความจะถูกจัดเป็น 5 กลุ่ม โดยหลักการจัดกลุ่มนี้อาศัยการวิเคราะห์จากสถิติ CA ในแต่ละกลุ่ม (cluster) ซึ่งข้อความในกลุ่มเดียวกันจะมีแนวคิดคล้ายคลึงกัน นอกจากนี้จะเห็นว่าพื้นที่ของแผนที่กลุ่มมีความแตกต่างกันมาก คือ ในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ภาพของแผนที่จะมีลักษณะเป็นรูปเหลี่ยม แต่กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4 และกลุ่มที่ 5 นั้น ลักษณะของรูปจะไม่เป็นเหลี่ยม ทั้งนี้เนื่องมาจากในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 การจัดกลุ่มข้อความมีแนวคิดที่หลากหลายทำให้จุดอยู่ห่างกัน แต่ในกลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4 และกลุ่มที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีแนวคิดตรงกัน ทำให้จุดแทนข้อความมีการทับกันมากจนบางจุดทับกันเป็นจุดเดียว จากแผนภาพถ้ามองเป็น 2 มิติ คือทางด้านซ้ายกับทางด้านขวาของเส้นที่ 1 จะพบว่า ข้อความทางด้านขวาจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการะงานของครูอนุบาล ส่วนข้อความทางด้านซ้ายมือเป็นเรื่องเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงานของครูอนุบาล และถ้ามองมิติทางด้านบนกับด้านล่างตามเส้นที่ 2 จะพบว่า ด้านบนจะเป็นข้อความเกี่ยวกับการจัดการอนุบาลศึกษาส่วนด้านล่างเป็นข้อความเกี่ยวกับการส่งเสริมการอนุบาลศึกษา จากแผนที่กลุ่มของจุดนี้ผู้วิจัยจะทำการกำหนดชื่อ (label) แทนความหมายร่วมกันของข้อความ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นถึงชั้นของความสำคัญของกลุ่มข้อความในแผนภาพที่ 10

แผนภาพที่ 10 แผนที่ประมาณค่าความสำคัญของกลุ่ม (cluster rating map) แสดงชื่อกลุ่ม

จากแผนภาพที่ 10 ภาระงานของครูอนุบาลแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) งานวิชาการ (2) งานการส่งเสริมการเรียนรู้ ส่วนทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงานของครูอนุบาลแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครู (2) ความรู้ที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี (3) ทักษะและความสามารถที่ครูอนุบาลควรมี

ตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ภาระงานของครูอนุบาลแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ (1) งานวิชาการและธุรการ ซึ่งแบ่งเป็นงานย่อย ๆ ได้แก่ งานด้านหลักสูตรและแผนการสอน งานด้านกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน งานบริหารธุรการในชั้นเรียน (2) งานการส่งเสริมการเรียนรู้ แบ่งเป็นงานย่อย ๆ ได้แก่ งานด้านสุขภาพอนามัยของเด็ก งานด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารสถานที่ งานความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ส่วนทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงานของครูอนุบาลนั้น แบ่งเป็น 3 ข้อคือ (1) คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาล (2) ความรู้ที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี แยกเป็น ความรู้เกี่ยวกับหลักการจัดการอนุบาลศึกษากับทฤษฎีและจิตวิทยาเด็กปฐมวัย (3) ทักษะและความสามารถที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี แยกเป็นทักษะที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมีกับความสามารถที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี เรียงลำดับจากข้อความที่มีค่าเฉลี่ยวิกฤตมากไปน้อยซึ่งมีรายละเอียดเสนอในตารางที่ 10

ตารางที่ 9 ผลการจัดกลุ่มข้อความ

ชื่อกลุ่ม	สาระสำคัญ	ข้อความ
กลุ่มที่ 1 งานวิชาการและ ธุรการ	- งานด้านหลักสูตรและแผนการสอน	1,3,29,4,16,2
	- งานด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	14,15,22,24,25,23,18, 19,21,30,28,26,27,39, 38,40,20
	- งานบริหารธุรการในชั้นเรียน	36,17,7,5
กลุ่มที่ 2 งานการส่งเสริม การเรียนการสอน	- งานด้านสุขภาพอนามัยของเด็ก	6,31,34,33,32,35
	- งานด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารสถานที่	9,11,13,10,8
	- งานความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	12,37
กลุ่มที่ 3 คุณลักษณะที่ จำเป็นสำหรับครูอนุบาล	- คุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของครูอนุบาล	41,42,43,44,45,46, 47,48
กลุ่มที่ 4 ความรู้ที่ครู อนุบาลจำเป็นต้องมี	- หลักการจัดการอนุบาลศึกษา	56,60
	- ทฤษฎีและจิตวิทยาเด็กปฐมวัย	53,54,55,57,58,59
กลุ่มที่ 5 ทักษะและความ สามารถที่ครูอนุบาลจำเป็นต้อง ต้องมี	- ทักษะ	61,62,63,64,65
	- ความสามารถ	49,50,51,52

ตารางที่ 10 ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานและภาระงานของครูอนุบาล

ข้อที่	ชื่อข้อความ	ค่าเฉลี่ยวิกฤต
	กลุ่มที่ 1 งานวิชาการ	4.61
	งานด้านหลักสูตรและแผนการสอน	4.61
29	ศึกษาเป้าหมายของหลักสูตร เนื้อหา และประเภทของเกมการศึกษา	4.79
3	ศึกษาหลักสูตรเพื่อวางแผนการจัดประสบการณ์และวิธีสอนให้ เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กและสภาพแวดล้อมที่เด็กอาศัย	4.79
1	จัดทำหลักสูตรและแผนการสอนโดยมุ่งเน้นความแตกต่างระหว่าง บุคคลและยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง	4.64
16	ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวในครั้งต่อไปให้ เหมาะสมกับเด็ก	4.57

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อที่	ชื่อข้อความ	ค่าเฉลี่ยvikฤต
2	จัดตารางกิจกรรมประจำวันให้เหมาะสม	4.43
4	ปรับกิจกรรมในแผนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	4.46
	งานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.61
21	สอนให้เด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์ของเล่นในมุมต่างๆ เข้าที่ทุกครั้งเมื่อทำกิจกรรมเสร็จ	4.79
38	ประเมินและสรุปพัฒนาการของเด็กในแต่ละภาคการศึกษา	4.79
40	ใช้ผลการประเมินมาปรับกิจกรรมการเรียนการสอน	4.79
24	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยให้เด็กลงมือทดลองและเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.71
28	สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเกมและคอยกระตุ้นให้เด็กคิดรวมทั้งมีการให้แรงเสริมกับเด็ก	4.64
18	สร้างข้อตกลงร่วมกับเด็กในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละมุม	4.64
19	เปิดโอกาสให้เด็กเข้าทำกิจกรรมในมุมต่าง ๆ ตามความสนใจ	4.64
23	บันทึกและประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อนำมาปรับปรุงสำหรับการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป	4.64
25	ใช้เทคนิคการสอนเพื่อกระตุ้นให้เด็กอยากเรียน เช่น การเล่านิทาน การร้องเพลง การเล่นเกม เป็นต้น	4.64
17	จัดมุมต่าง ๆ พร้อมอุปกรณ์ภายในมุม เช่น มุมบทบาทสมมุติ มุมหนังสือ มุมบ้าน มุมบล็อก มุมดนตรี เป็นต้น	4.64
27	ขณะที่เด็กเล่นกิจกรรมกลางแจ้งครูต้องคอยดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด	4.64
26	อธิบายวิธีการเล่นที่ถูกต้องและปลอดภัยก่อนที่เด็กจะเล่น	4.57
15	สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและกระตุ้นให้เข้ากิจกรรมการเคลื่อนไหว	4.57
14	จัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่หลากหลายให้เหมาะสมกับวัยและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก	4.57
39	ประเมินกิจกรรมทุกอย่างที่จัดให้กับเด็กอย่างเป็นระบบและครบทุกด้าน	4.50
36	ตรวจสอบสื่อหรืออุปกรณ์และซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดี	4.50

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อที่	ชื่อข้อความ	ค่าเฉลี่ยวิกฤต
22	จัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี การปั้น การฉีกปะ การร้อย การประดิษฐ์ ฯลฯ	4.50
30	ให้เด็กเล่นเกมที่ง่ายไปหาเกมที่ยาก	4.43
20	จัดวางสื่อและของเล่นในระดับที่เด็กสามารถเลือกหยิบเล่นได้	4.43
	งานบริหารวิชาการในชั้นเรียน	4.61
5	จัดทำบันทึกผลพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละด้าน	4.71
7	จัดสมุดรายงานประจำตัวของนักเรียน	4.50
	กลุ่ม 2 งานส่งเสริมการเรียนรู้การสอน	4.50
	งานด้านสุขภาพและอนามัยของเด็ก	4.50
34	ฝึกนิสัยที่ดีให้เด็ก เช่น การใช้ห้องน้ำ การล้างมือ การแปรงฟัน เป็นต้น	4.57
33	ดูแลเรื่องอาหารกลางวัน อาหารเสริม อาหารว่าง ให้ถูกภาวะโภชนาการ	4.57
32	ดูแลเรื่องการนอนและการพักผ่อนโดยให้เด็กนอนตอนบ่ายประมาณ 2-3 ชั่วโมง	4.57
31	ตรวจสอบความสะอาดของร่างกาย เช่น ฟัน ผม เล็บ เป็นประจำ	4.43
35	ดูแลและปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเด็กได้รับบาดเจ็บ	4.43
6	จัดทำบันทึกการซังน้ำหนักและวัดส่วนสูง	4.43
	งานด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารสถานที่	4.66
11	จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย และมีสภาพที่เอื้อต่อ การเรียนการสอน	4.93
8	ดูแลห้องน้ำให้ถูกสุขลักษณะ และเหมาะสมกับวัยของเด็ก	4.64
10	ดูแลเครื่องเล่นสนามให้อยู่ในสภาพที่สะอาดและปลอดภัย	4.64
9	จัดทำที่แสดงผลงานเด็กเป็นรายบุคคล	4.57
13	จัดบริเวณที่เล่นน้ำ ป่อทราย ให้อยู่ในบริเวณที่เหมาะสม	4.50
	งานความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	4.50
37	รายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองทราบ	4.57
12	จัดทำข่าวสารถึงผู้ปกครองรูปแบบต่างๆ เช่น จดหมายข่าว ป้ายนิเทศ นิทรรศการ โทรศัพท์ เป็นต้น	4.43

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อที่	ชื่อข้อความ	ค่าเฉลี่ยวิกฤต
	กลุ่ม 3 คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาล	4.57
43	เจตคติที่ดีต่ออาชีพครู	4.71
46	ความรักและเมตตาต่อเด็ก	4.71
48	ความกระตือรือร้นและความคล่องแคล่ว	4.64
45	ความสุภาพเรียบร้อยและอ่อนโยน	4.57
47	อารมณ์ขันและยิ้มแย้มแจ่มใส	4.50
44	ความอดทน อดกลั้น	4.50
41	ความรับผิดชอบต่อการกระทำที่	4.50
42	การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	4.50
	กลุ่ม 4 ความรู้ที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี	4.51
	ทฤษฎีและจิตวิทยาเด็กปฐมวัย	4.50
59	ทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย	4.86
8	ดูแลห้องน้ำให้ถูกสุขลักษณะ และเหมาะสมกับวัยของเด็ก	4.64
10	ดูแลเครื่องเล่นสนามให้อยู่ในสภาพที่สะอาดและปลอดภัย	4.64
55	การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย	4.64
53	จิตวิทยาและพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย	4.57
58	จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย	4.43
57	การเสริมแรงและเก็บเด็กให้สงบ	4.43
54	การเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย	4.43
	หลักการจัดการอนุบาลศึกษา	4.57
56	หลักสูตรการอนุบาลศึกษา	4.64
60	ปรัชญาและนโยบายการจัดการอนุบาลศึกษา	4.50
	กลุ่ม 5 ทักษะและความสามารถที่ครูอนุบาลควรมี	4.55
	ความสามารถที่ครูอนุบาลควรมี	4.61
52	การถ่ายทอดและการสื่อสารกับเด็ก	4.71
50	การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	4.71
51	การกระตุ้นหรือสร้างความสนใจให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรม	4.57
49	การเล่านิทาน การร้องเพลง และเล่นดนตรีสำหรับเด็ก	4.43

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อที่	ชื่อข้อความ	ค่าเฉลี่ยวิกฤต
	ทักษะที่ครูอนุบาลควรมี	4.51
65	การเตรียมเด็กให้สงบ	4.57
61	การจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ	4.57
64	การวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก	4.50
63	การใช้คำถามและการสื่อสารกับเด็ก	4.50
62	การสังเกตพฤติกรรมเด็ก	4.43

จากตารางที่ 10 พบว่าภาระงานของครูอนุบาลในด้านงานวิชาการมีความสำคัญว่างานการส่งเสริมการเรียนรู้การสอนเล็กน้อย โดยงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยวิกฤต 4.61 และงานการส่งเสริม การเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยวิกฤต 4.56 นอกจากนั้นจะเห็นว่างานย่อย ๆ ในงานวิชาการนั้นมีความสำคัญเท่ากัน (4.61) ส่วนงานย่อย ๆ ของงานการส่งเสริมการเรียนรู้การสอนนั้นจะพบว่า งานด้าน สิ่งแวดล้อมและอาคารสถานที่มีความสำคัญมากที่สุด (4.66) รองลงมาคืองานด้านสุขภาพและอนามัยของเด็ก (4.56) และงานความสัมพันธ์กับผู้ปกครองมีความสำคัญน้อยที่สุด (4.50) ส่วนทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงานของครูอนุบาลนั้นพบว่าคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาลมีความสำคัญมากที่สุด (4.57) รองลงมาคือทักษะและความสามารถที่ครูอนุบาลควรมี (4.55) ส่วนความรู้ที่ครูอนุบาลควรมีนั้นมีความสำคัญน้อย (4.51) แต่เมื่อดูย่อยลงไปในเรื่องความรู้พบว่าครูอนุบาลควรมีความรู้เกี่ยวกับ หลักการจัดการอนุบาลศึกษามากกว่าความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและจิตวิทยาเด็กปฐมวัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการจัดกลุ่มแผนที่ข้อความ

ผู้เชี่ยวชาญคนที่	ความคิดเห็น
1	เห็นด้วยกับการจัดกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม โดยภาระงานของครูจะแยกเป็น 2 เรื่องใหญ่ ๆ ซึ่งจริง ๆ แล้วภาระงานน่าจะแบ่งเป็นกลุ่มได้มากกว่านี้ แต่เนื่องจากการแบ่งกลุ่มแผนที่โดยกำหนดจำนวนกลุ่มที่มากกว่านี้จะทำให้ภาระงานในแต่ละกลุ่มไม่สอดคล้องกัน จึงควรแบ่งภาระงานออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ จากกลุ่มใหญ่ ส่วนคุณสมบัติของครูในด้านคุณลักษณะ ความรู้ ทักษะและความสามารถมีความสอดคล้องกันดีแล้ว
2	เห็นด้วยกับการจัดกลุ่ม 5 กลุ่ม และเสนอแนะว่าหัวข้องานวิชาการซึ่งมีงานธุรการรวมอยู่ด้วยนั้นไม่ค่อยเหมาะสม เนื่องจากงานวิชาการจะไม่ได้หมายถึงงานธุรการ จึงน่าจะตั้งชื่อหัวข้อที่มีความหมายครอบคลุมทั้งงานวิชาการและงานธุรการ
3	ในแต่ละกลุ่มของภาระงานน่าจะจัดกลุ่มภาระงานย่อย ๆ ตามงานที่ต้องทำก่อนหรือทำหลัง เพราะหากจัดตามค่าความสำคัญจะทำให้เข้าใจยาก
4	เห็นด้วยกับการจัดเป็น 5 กลุ่ม แต่ในส่วนของภาระงานควรมีการแบ่งเป็นกลุ่มย่อยอีก ซึ่งจะเพิ่มความชัดเจนของงานได้ดีขึ้น ส่วนกลุ่มคุณสมบัติของครูมีความสอดคล้องกันดี

จากตารางที่ 11 จะพบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าจำนวนกลุ่ม 5 กลุ่มมีความเหมาะสม เนื่องจากข้อความที่อยู่ในกลุ่มดังกล่าวมีความสอดคล้องกันดี โดยในกลุ่มของภาระงานของครูอนุบาลนั้นน่าจะแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ เพื่อให้มีความชัดเจนของงานในแต่ละกลุ่มมากขึ้น รายละเอียดของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดกลุ่มข้อความนำเสนอในภาคผนวก ค

ส่วนทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานและภาระงานของครูอนุบาลดังในตารางที่ 10 สามารถนำมาเขียนเป็นคำอธิบายงาน (job description) และคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงาน (job specification) ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 11 คำอธิบายงานของครูอนุบาล

คำอธิบายงาน (job description)

ความรับผิดชอบและหน้าที่ที่ครูอนุบาลจะต้องปฏิบัติ มีดังนี้

1. งานวิชาการและธุรการ

1.1 งานด้านหลักสูตรและแผนการสอน

1. ศึกษาหลักสูตรเพื่อวางแผนการจัดประสบการณ์และวิธีสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กและสภาพแวดล้อมที่เด็กอาศัย
2. ศึกษาเป้าหมายของหลักสูตร เนื้อหา และประเภทของเกมการศึกษา
3. จัดทำหลักสูตรและแผนการสอนโดยมุ่งเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล และยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง
4. จัดตารางกิจกรรมประจำวันให้เหมาะสม
5. ปรับกิจกรรมในแผนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน
6. ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวในครั้งต่อไปให้เหมาะสมกับเด็ก

1.2 งานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. จัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่หลากหลายให้เหมาะสมกับวัยและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
2. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและกระตุ้นให้เข้ากิจกรรมการเคลื่อนไหว
3. จัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี การปั้น การฉีกปะ การร้อย การประดิษฐ์ ฯลฯ
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยให้เด็กลงมือทดลองและเรียนรู้ด้วยตนเอง
5. ใช้เทคนิคการสอนเพื่อกระตุ้นให้เด็กอยากเรียน เช่น การเล่านิทาน การร้องเพลง การเล่นเกม เป็นต้น

แผนภาพที่ 11 (ต่อ)

6. บันทึกและประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อนำมาปรับปรุงสำหรับการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป
7. สร้างข้อตกลงร่วมกับเด็กในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละมุม
8. เปิดโอกาสให้เด็กเข้าทำกิจกรรมในมุมต่างๆ ตามความสนใจ
9. สอนให้เด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์ของเล่นในมุมต่างๆ เข้าที่ทุกครั้งเมื่อทำกิจกรรมเสร็จ
10. ให้เด็กเล่นเกมที่ง่ายไปหาเกมที่ยาก
11. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเกมและคอยกระตุ้นให้เด็กคิดรวมทั้งมีการให้แรงเสริมกับเด็ก
12. อธิบายวิธีการเล่นที่ถูกต้องและปลอดภัยก่อนที่เด็กจะเล่น
13. ขณะที่เด็กเล่นกิจกรรมกลางแจ้งครูต้องคอยดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด
14. ประเมินกิจกรรมทุกอย่างที่จัดให้กับเด็กอย่างเป็นระบบและครบทุกด้าน
15. ประเมินและสรุปพัฒนาการของเด็กในแต่ละภาคการศึกษา
16. ใช้ผลการประเมินมาปรับกิจกรรมการเรียนการสอน
17. จัดวางสื่อและของเล่นในระดับที่เด็กสามารถเลือกหยิบเล่นได้
18. ตรวจสอบสื่อหรืออุปกรณ์และซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดี
19. จัดมุมต่างๆ พร้อมอุปกรณ์ภายในมุม เช่น มุมบทบาทสมมติ มุมหนังสือ มุมบ้าน มุมบล็อก มุมดนตรี เป็นต้น

1.3 งานบริหารวิชาการในชั้นเรียน

1. จัดสมุดรายงานประจำตัวของนักเรียน
2. จัดทำบันทึกผลพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละด้าน

แผนภาพที่ 11 (ต่อ)

2. งานการส่งเสริมการเรียนรู้การสอน**2.1 งานด้านสุขภาพและอนามัยของเด็ก**

1. จัดทำบันทึกการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง
2. ตรวจสอบความสะอาดของร่างกาย เช่น ฟัน ผม เล็บ เป็นประจำ
3. ฝึกสุขนิสัยที่ดีให้เด็ก เช่น การใช้ห้องน้ำ การล้างมือ การแปรงฟัน เป็นต้น
4. ดูแลเรื่องการนอนและการพักผ่อนโดยให้เด็กนอนตอนบ่ายประมาณ 2-3 ชั่วโมง
5. ดูแลและปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเด็กได้รับบาดเจ็บ

2.2 งานด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารสถานที่

1. จัดทำที่แสดงผลงานเด็กเป็นรายบุคคล
2. จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย และมีสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้การสอน
3. จัดบริเวณที่เล่นน้ำ บ่อทราย ให้อยู่ในบริเวณที่เหมาะสม
4. ดูแลเครื่องเล่นสนามให้อยู่ในสภาพที่สะอาดและปลอดภัย
5. ดูแลห้องน้ำให้ถูกสุขลักษณะ และเหมาะสมกับวัยของเด็ก

2.3 งานความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง

1. จัดทำข่าวสารถึงผู้ปกครองรูปแบบต่างๆ เช่น จดหมายข่าว ป้ายนิเทศ นิทรรศการ โทรศัพท์ เป็นต้น
2. รายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองทราบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 12 คุณสมบัติของครูผู้สอนชั้นอนุบาล

คุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงาน (job specification)

คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาล

1. มีความรักและเมตตาต่อเด็ก
2. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู
3. มีความกระตือรือร้นและความคล่องแคล่ว
4. มีความสุภาพเรียบร้อยและอ่อนโยน
5. มีอารมณ์ขันและยิ้มแย้มแจ่มใส
6. มีความอดทน อดกลั้น
7. ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
8. มีความรับผิดชอบต่องานหน้าที่

ความรู้ที่ครูอนุบาลควรมี

1. หลักการจัดการอนุบาลศึกษา
 - 1.1 ปรัชญาและนโยบายการจัดการอนุบาลศึกษา
 - 1.2 หลักสูตรการอนุบาลศึกษา
2. ทฤษฎีและจิตวิทยาเด็กปฐมวัย
 - 2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
 - 2.2 การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย
 - 2.3 จิตวิทยาและพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย
 - 2.4 จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
 - 2.5 การเสริมแรงและการเก็บเด็กให้สงบ
 - 2.6 การเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย

แผนภาพที่ 12 (ต่อ)

ทักษะและความสามารถที่ครูอนุบาลควรมี**1. ทักษะที่ครูอนุบาลควรมี**

- 1.1 การเตรียมเด็กให้สงบ
- 1.2 การจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ
- 1.3 การวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก
- 1.4 การใช้คำถามและการสื่อสารกับเด็ก
- 1.5 การสังเกตพฤติกรรมเด็ก

2. ความสามารถที่ครูอนุบาลควรมี

- 2.1 การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก
- 2.2 การถ่ายทอดและการสื่อสารกับเด็ก
- 2.3 การตั้งหรือสร้างความสนใจให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรม
- 2.4 การเล่านิทาน การร้องเพลง และการเล่นดนตรีสำหรับเด็ก

ตอนที่ 4 ความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐานและภาระงานของครูอนุบาลจากศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเด็กอนุบาล

4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการสำรวจสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการนำเสนอเกี่ยวกับสถานภาพของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเด็กชั้นอนุบาลในด้านเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและการระบับความรับผิดชอบ ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการอธิบายเกี่ยวกับคุณสมบัติของครูอนุบาล และในการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นจะนำข้อมูลจากทั้ง 3 กลุ่มวิเคราะห์แยกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มครูผู้สอน (2) กลุ่มศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียน การนำเสนอในส่วนนี้จึงนำเสนอสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพร้อมกัน มีรายละเอียดดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปร	ศึกษานิเทศก์และผู้บริหาร		ครูผู้สอนชั้นอนุบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	100	78.8	9	2.3
หญิง	32	24.2	391	97.7
รวม	132	100	400	100
2. อายุ				
18 - 25 ปี	-	-	32	8.0
26 - 35 ปี	6	4.5	39	9.8
36 - 45 ปี	51	38.6	188	47.0
46 ปีขึ้นไป	75	56.9	141	35.2
รวม	132	100	400	100
3. การได้รับการศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับการอนุบาลศึกษา				
มีวุฒิทางการอนุบาลศึกษา	1	.8	71	17.8
ได้รับการอบรมด้านการอนุบาลศึกษา	82	62.1	299	74.7
ไม่มีวุฒิและไม่ได้รับการอบรม	49	37.1	30	7.5
รวม	132	100	400	100

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ตัวแปร	ศึกษานิเทศก์และผู้บริหาร		ครูผู้สอนชั้นอนุบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด				
มัธยมศึกษา	-	-	23	5.8
อนุปริญญา(ไม่ระบุสาขา)	2	1.5	20	5.0
บริหารการบัญชี	-	-	4	1.0
ประถมศึกษา	-	-	1	.3
ประโยคอาชีวศึกษา	-	-	1	.3
อุตสาหกรรมศิลป์	-	-	1	.3
ดนตรีศึกษา	-	-	2	.5
พลศึกษา	-	-	1	.3
การตลาด	-	-	1	.3
พัฒนาชุมชน	-	-	1	.3
ภาษาไทย	-	-	1	.3
สังคมศึกษา	-	-	1	.3
คอมพิวเตอร์	-	-	1	.3
เกษตรศาสตร์	-	-	2	.5
อนุบาลศึกษา	-	-	3	.8
คหกรรมศาสตร์	-	-	4	.6
รวม	2	1.5	44	11.0
ปริญญาตรี (ไม่ระบุสาขา)	3	2.3	6	1.5
อนุบาลศึกษา	-	-	75	18.8
ประถมศึกษา	14	10.6	80	20.0
พลศึกษา	3	2.3	2	.5
สังคมศึกษา	13	9.8	44	11.0
ศิลปศึกษา	-	-	2	.5
ดนตรีศึกษา	-	-	10	2.5
สุขศึกษา	3	2.3	13	3.3
เทคโนโลยีการศึกษา	2	1.5	-	-
บริหารการศึกษา	19	14.4	10	2.5

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ตัวแปร	ศึกษานิเทศก์และผู้บริหาร		ครูผู้สอนชั้นอนุบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาไทย	14	10.6	32	8.0
ภาษาอังกฤษ	3	2.3	4	1.0
คหกรรมศาสตร์	-	-	18	4.5
เกษตรศาสตร์	2	1.5	3	.8
วิทยาศาสตร์	11	8.3	7	1.8
คณิตศาสตร์	2	1.5	2	.5
บรรณารักษศาสตร์	1	.8	3	.5
อุตสาหกรรมศิลป์	3	2.3	3	.8
แนะแนว	-	-	4	1.0
การจัดการทั่วไป	-	-	1	.3
รวม	93	70.5	318	79.8
ปริญญาโท (ไม่ระบุสาขา)	1	.8	-	-
ประถมศึกษา	9	6.8	2	.5
อนุบาลศึกษา	-	-	-	-
การวัดและประเมินผลการศึกษา	-	-	1	.3
บริหารการศึกษา	12	9.1	-	-
นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร	5	3.8	-	-
จิตวิทยาและการแนะแนว	5	3.8	-	-
บรรณารักษศาสตร์	1	.8	-	-
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	1	.8	-	-
รวม	34	25.8	3	.8
ปริญญาเอก (ไม่ระบุสาขา)	-	-	-	-
การพัฒนาการศึกษา	1	.8	-	-
จิตวิทยาการศึกษา	1	.8	-	-
รวม	2	1.6	-	-
ประกาศนียบัตร(ปกศ.)	-	-	6	1.5
ครูพิเศษมัธยม (พม.)	1	.8	5	1.3
รวม	1	.8	11	2.8

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ตัวแปร	ศึกษานิเทศก์และผู้บริหาร		ครูผู้สอนชั้นอนุบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. งานด้านการสอน				
ประจำชั้น	-	-	383	95.7
ไม่ประจำชั้น	-	-	17	4.3
รวม	-	-	400	100
6. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน				
น้อยกว่า 5 ปี	-	-	152	38.0
5 - 10 ปี	-	-	119	29.7
11 - 15 ปี	-	-	51	12.7
16 - 20 ปี	-	-	39	9.8
มากกว่า 20 ปี	-	-	39	9.8
รวม	-	-	400	100
8. จำนวนเด็กในความรับผิดชอบ				
น้อยกว่า 20 คน	-	-	45	11.3
20 - 30 คน	-	-	152	38.0
31 - 40 คน	-	-	132	33.0
41 - 50 คน	-	-	63	15.8
มากกว่า 50 คน	-	-	8	2.0
รวม	-	-	400	100

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นศึกษานิเทศก์และผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นชาย (ร้อยละ 78.8) ครูผู้สอนชั้นอนุบาลส่วนใหญ่เป็นหญิง (ร้อยละ 97.7) โดยศึกษานิเทศก์และผู้บริหารมีอายุตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป ซึ่งส่วนมากอายุ 46 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 56.9) รองลงมาคืออายุ 36 - 45 ปี (ร้อยละ 38.6) ส่วนครูผู้สอนชั้นอนุบาลมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ส่วนมากอายุ 36 - 45 ปี (ร้อยละ 47) รองลงมาคืออายุ 46 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 35.2) ซึ่งครูผู้สอนชั้นอนุบาลส่วนใหญ่ได้รับการอบรมด้านการอนุบาลศึกษา (ร้อยละ 74.7) มีวุฒิทางการอนุบาลศึกษาร้อยละ 17.8 และไม่มีวุฒิและไม่ได้รับการอบรมด้านการอนุบาลร้อยละ 7.5 ส่วนศึกษานิเทศก์และผู้บริหารส่วนใหญ่ได้รับการอบรมด้านการอนุบาลศึกษาเช่นกัน (ร้อยละ 62.1) แต่ไม่มีวุฒิและไม่ได้รับการอบรมด้านการอนุบาลศึกษามากกว่าครูผู้สอนชั้นอนุบาล (ร้อยละ 37.1) และมีวุฒิทางการอนุบาลศึกษาเพียงร้อยละ .8

เมื่อพิจารณาคุณภาพการศึกษาสูงสุด พบว่าศึกษานิเทศก์และผู้บริหารส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 70.5) และสาขาที่จบส่วนมากคือ บริหารการศึกษา (ร้อยละ 14.4) รองลงมาคือ สาขาภาษาไทยเท่ากับสาขาประถมศึกษา (ร้อยละ 10.6) ส่วนการศึกษาระดับปริญญาโทมีร้อยละ 25.8 ส่วนมากเป็นสาขาบริหารการศึกษา (ร้อยละ 9.1) รองลงมาคือนิติศาสตร์และการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ จิตวิทยาและการแนะแนว (ร้อยละ 3.8) นอกจากนี้ยังพบว่ามีศึกษานิเทศก์และผู้บริหารที่จบการศึกษากว่าระดับปริญญาตรีร้อยละ 2.3 ส่วนครูผู้สอนชั้นอนุบาลส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 79.8) สาขาที่จบส่วนมากคือสาขาประถมศึกษา (ร้อยละ 20) รองลงมาคือสาขาอนุบาลศึกษา (ร้อยละ 18.8) และยังพบว่าครูผู้สอนชั้นอนุบาลจบการศึกษาระดับอนุปริญญาร้อยละ 11 ซึ่งเป็นสาขาอนุบาลศึกษาเพียงร้อยละ .8 ส่วนการศึกษาระดับปริญญาโทนั้นมีเพียงร้อยละ .8 ซึ่งสาขาที่จบคือสาขาประถมศึกษา ร้อยละ .5 สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา ร้อยละ .3 นอกจากนี้ยังมีครูที่มีวุฒิ การศึกษากว่าอนุปริญญาถึงร้อยละ 8.6 โดยจบมัธยมศึกษาร้อยละ 5.8 ประกาศนียบัตร (ปกศ.) ร้อยละ 1.5 และครูพิเศษมัธยม (พม.) ร้อยละ 1.3 เมื่อพิจารณางานด้านการสอนส่วนใหญ่ครูผู้สอนชั้นอนุบาลจะเป็นครูประจำชั้นด้วย (ร้อยละ 95.7) ส่วนจำนวนเด็กในความรับผิดชอบนั้นส่วนมากมีจำนวน 20 - 30 คน (ร้อยละ 38) รองลงมาคือ 31 - 40 คน (ร้อยละ 33)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 การเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นด้านภาระงานและทักษะพื้นฐานของครูอนุบาลตามแนวความคิดของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนชั้นอนุบาล

ความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริงวิเคราะห์จากความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริงในแต่ละข้อของทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของครูอนุบาลและภาระงานของครูอนุบาล โดยจะนำเสนอเป็นด้าน ๆ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริงในด้านคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาล

รายละเอียด	ศึกษานิเทศก์, ผู้บริหาร (n = 132)					ครูผู้สอนชั้นอนุบาล (n = 400)				
	สภาพที่ควรจะเป็น		สภาพที่เป็นจริง		ความแตกต่างของ \bar{X}	สภาพที่ควรจะเป็น		สภาพที่เป็นจริง		ความแตกต่างของ \bar{X}
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. รับผิดชอบต่อภาระหน้าที่	4.68	.50	3.65	.74	1.03	4.60	.55	3.94	.75	.66
2. การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	4.45	.60	3.22	.87	1.23	4.32	.62	3.53	.77	.79
3. เจตคติที่ดีต่ออาชีพครู	4.72	.48	3.71	.90	1.01	4.60	.53	4.01	.81	.59
4. ความอดทน อดกลั้น	4.60	.56	3.34	.87	.96	4.55	.56	3.85	.78	.70
5. ความสุภาพเรียบร้อย อ่อนโยน	4.72	.47	3.83	.88	.89	4.57	.56	3.86	.74	.71
6. ความรักและเมตตาต่อเด็ก	4.85	.38	3.88	.84	.97	4.72	.46	4.10	.74	.62
7. อารมณ์ขันและยิ้มแย้ม แจ่มใส	4.67	.49	3.55	.89	1.12	4.54	.55	3.85	.80	.69
8. ความกระตือรือร้นและความ คล่องแคล่ว	4.63	.53	3.45	.89	1.18	4.47	.57	3.73	.77	.74

หมายเหตุ คน. หมายถึง คีศึกษานิเทศก์, ผบ. หมายถึงผู้บริหาร

จากตารางที่ 13 พบว่าค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นในด้านคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาลตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลทุกประเด็น ส่วนค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียน นอกจากนั้นยังแสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาลเกิดความแตกต่างระหว่าง

สภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นจริงในทุกประเด็น โดยความแตกต่างตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนมีค่าความแตกต่างระหว่าง .89 ถึง 1.23 คือ การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมมีความแตกต่างมากที่สุด (1.23) รองลงมาคือ ความกระตือรือร้นและความคล่องแคล่ว (1.18) และ ความสภาพเรียบร้อยอ่อนโยนมีค่าน้อยที่สุด (.89) ส่วนความแตกต่างตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลมีค่าระหว่าง .62 ถึง .79 คือ การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมมีความแตกต่างมากที่สุด (.79) รองลงมาคือ ความกระตือรือร้นและความคล่องแคล่ว (.74) และความรักและเมตตาต่อเด็กมีค่าน้อยที่สุด (.62) และยังพบว่าค่าความแตกต่างตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าค่าความแตกต่างตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลในทุกประเด็น

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริงในด้านความรู้ที่ครูอนุบาลควรมี

รายละเอียด	ศึกษานิเทศก์,ผู้บริหาร (n = 132)					ครูผู้สอนชั้นอนุบาล (n = 400)				
	สภาพที่ควร จะเป็น		สภาพที่ เป็นจริง		ความต่าง ของ \bar{X}	สภาพที่ควร จะเป็น		สภาพที่ เป็นจริง		ความต่าง ของ \bar{X}
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.จิตวิทยาพฤติกรรมของเด็ก ปฐมวัย	4.61	.55	3.36	.82	1.25	4.50	.62	3.53	.77	.97
2.จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็ก ปฐมวัย	4.58	.57	3.38	.83	1.20	4.48	.63	3.53	.79	.95
3.ทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็ก ปฐมวัย	4.48	.59	3.23	.81	1.25	4.42	.62	3.50	.75	.92
4.การเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย	4.54	.57	3.46	.77	1.08	4.54	.58	3.72	.78	.82
5.การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย	4.55	.56	3.37	.81	1.18	4.52	.58	3.63	.76	.89
6.ปรัชญาและนโยบายการจัด การอนุบาลศึกษา	4.45	.58	3.26	.87	1.19	4.34	.66	3.34	.80	1.00
7.หลักสูตรการอนุบาลศึกษา	4.59	.54	3.45	.89	1.14	4.46	.63	3.57	.79	.89
8.การเสริมแรงและการเก็บเด็ก ให้สงบ	4.48	.62	3.29	.83	1.19	4.51	.62	3.62	.84	.89

จากตารางที่ 14 พบว่าค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นในด้านความรู้ที่ครูอนุบาลควรมีตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลทุกประเด็น ส่วนค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนนอกจากนั้นความรู้ที่ครูอนุบาลควรมียังเกิดความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นจริงในทุกประเด็นเช่นกัน โดยความแตกต่างตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนมีค่าความแตกต่างระหว่าง 1.08 ถึง 1.25 คือ จิตวิทยาพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยและทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีความแตกต่างมากที่สุด (1.25) รองลงมาคือ จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (1.20) ส่วนการเล่นสำหรับเด็กปฐมวัยมีค่าน้อยที่สุด (1.08) ส่วนความแตกต่างตามความคิดของครูผู้สอนชั้นอนุบาลมีค่าระหว่าง .82 ถึง 1.00 คือปรัชญาและนโยบายการจัดการศึกษามีความแตกต่างมากที่สุด (1.00) รองลงมาคือจิตวิทยาพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย (.97) การเล่นสำหรับเด็กปฐมวัยมีค่าน้อยที่สุด(.82) และยังพบว่า ค่าความแตกต่างตามความคิดของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าค่าความแตกต่างตามความคิดของครูผู้สอนชั้นอนุบาลในทุกประเด็น

ตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นในด้านความสามารถและทักษะที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมีตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลทุกประเด็น ส่วนค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยตามความคิดของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียน นอกจากนั้นความสามารถและทักษะที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมียังเกิดความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นจริงในทุกประเด็นเช่นกัน โดยความแตกต่างตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนมีค่าความแตกต่างระหว่าง 1.12 ถึง 1.25 คือ การใช้คำถามสำหรับเด็กมีความแตกต่างมากที่สุด (1.25) รองลงมาคือ การเล่านิทาน การร้องเพลง และการเล่นดนตรีสำหรับเด็ก (1.24) ส่วนการเตรียมเด็กให้สงบมีค่าน้อยที่สุด (1.12) ส่วนความแตกต่างตามความคิดของครูผู้สอนชั้นอนุบาลมีค่าระหว่าง .83 ถึง .95 คือการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับหลักสูตรมีความแตกต่างมากที่สุด (.95) รองลงมาคือการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก (.94) การสังเกตพฤติกรรมเด็กมีค่าน้อยที่สุด (.83) และยังพบว่า ค่าความแตกต่างตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าค่าความแตกต่างตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลในทุกประเด็นเช่นกัน

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริงในด้าน
ความสามารถและทักษะที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี

รายละเอียด	ศึกษานิเทศก์, ผู้บริหาร (n = 132)					ครูผู้สอนชั้นอนุบาล (n = 400)				
	สภาพที่ควร จะเป็น		สภาพที่ เป็นจริง		ความแตกต่าง ของ \bar{X}	สภาพที่ควร จะเป็น		สภาพที่ เป็นจริง		ความแตกต่าง ของ \bar{X}
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การเล่านิทาน การร้องเพลง และการเล่นดนตรีสำหรับเด็ก	4.63	.54	3.39	.84	1.24	4.57	.58	3.64	.74	.93
2. การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	4.64	.53	3.42	.75	1.22	4.55	.55	3.61	.75	.94
3. การจัดกิจกรรมด้านต่างๆ ที่สอดคล้องกับหลักสูตร	4.58	.55	3.41	.73	1.17	4.48	.60	3.53	.75	.95
4. การกระตุ้นหรือเร้าความสนใจให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรม	4.61	.56	3.38	.78	1.23	4.50	.57	3.61	.73	.89
5. การถ่ายทอดและการสื่อสารกับเด็ก	4.66	.54	3.43	.79	1.23	4.48	.58	3.60	.75	.88
6. การใช้คำตามสำหรับเด็ก	4.58	.57	3.33	.78	1.25	4.47	.59	3.57	.79	.90
7. การสังเกตพฤติกรรมเด็ก	4.58	.54	3.36	.83	1.22	4.59	.54	3.76	.77	.83
8. การวัดและการประเมินพัฒนาการเด็ก	4.55	.56	3.39	.80	1.16	4.52	.57	3.64	.77	.88
9. การเตรียมเด็กให้สงบ	4.45	.58	3.33	.74	1.12	4.46	.60	3.59	.81	.87

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริงของภาระงาน
ในตำแหน่งวิชาการ

รายละเอียด	ศึกษานิเทศก์, ผู้บริหาร (n = 132)					ครูผู้สอนชั้นอนุบาล (n = 400)				
	ปริมาณงาน ที่ควรปฏิบัติ		ปริมาณงาน ที่ปฏิบัติจริง		ความต่าง ของ \bar{X}	ปริมาณงาน ที่ควรปฏิบัติ		ปริมาณงาน ที่ปฏิบัติจริง		ความต่าง ของ \bar{X}
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. จัดทำหลักสูตรและแผน การสอนโดยมุ่งเน้นความ แตกต่างระหว่างบุคคลและ ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง	4.45	.51	2.98	.80	1.47	4.37	.64	3.37	.89	1.00
2. ศึกษาหลักสูตรเพื่อวางแผน การจัดประสบการณ์และ วิธีสอนให้เหมาะสมกับ พัฒนาการของเด็กและ สภาพแวดล้อมที่เด็กอาศัย	4.48	.56	3.19	.76	1.29	4.39	.60	3.47	.83	.92
3. ศึกษาเป้าหมายของหลัก สูตร เนื้อหา และประเภท ของเกมการศึกษา	4.47	.57	3.26	.77	1.21	4.36	.59	3.50	.82	.86
4. ปรับกิจกรรมในแผนการ สอนให้เหมาะสมกับความ สามารถของนักเรียน	4.49	.55	3.29	.82	1.20	4.39	.61	3.64	.82	.75
5. ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัด กิจกรรมการเคลื่อนไหวใน ครั้งต่อไปให้เหมาะสม กับเด็ก	4.64	.51	3.49	.88	1.15	4.45	.62	3.77	.88	.68
6. จัดตารางกิจกรรมประจำวัน ให้เหมาะสม	4.54	.53	3.35	.85	1.19	4.51	.56	3.76	.84	.75
7. จัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว และจังหวะที่หลากหลายให้ เหมาะสมกับวัยและส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์ ของเด็ก	4.52	.55	3.33	.85	1.19	4.48	.59	3.78	.81	.70

ตารางที่ 16 (ต่อ)

รายละเอียด	ศึกษานิเทศก์, ผู้บริหาร (n = 132)					ครูผู้สอนชั้นอนุบาล (n = 400)				
	ปริมาณงาน ที่ควรปฏิบัติ		ปริมาณงาน ที่ปฏิบัติจริง		ความแตกต่าง ของ \bar{X}	ปริมาณงาน ที่ควรปฏิบัติ		ปริมาณงาน ที่ปฏิบัติจริง		ความแตกต่าง ของ \bar{X}
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
8. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและกระตุ้นให้เข้ากิจกรรมการเคลื่อนไหว	4.48	.57	3.11	.92	1.37	4.35	.60	3.56	.84	.79
9. จัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี การปั้น การฉีกปะ การร้อย การประดิษฐ์ ฯลฯ	4.53	.57	3.50	.74	1.03	4.58	.58	3.96	.80	.62
10. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนแบบบูรณาการ โดยให้เด็กลงมือ ทดลองและเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.49	.57	3.11	.88	1.38	4.41	.61	3.62	.85	.79
11. ใช้เทคนิคการสอนเพื่อกระตุ้นให้เด็กอยากเรียน เช่น การเล่า นิทาน การร้องเพลง การเล่นเกม เป็นต้น	4.67	.49	3.52	.81	1.15	4.56	.56	3.87	.80	.69
12. บันทึกและประเมินผล การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อนำมาปรับปรุงสำหรับการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป	4.50	.55	3.07	.89	1.43	4.34	.65	3.43	.81	.91
13. สร้างข้อตกลงร่วมกับเด็กในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละมุม	4.42	.58	3.29	.87	1.13	4.38	.66	3.77	.84	.61
14. เปิดโอกาสให้เด็กเข้าทำกิจกรรมในมุมต่าง ๆ ตามความสนใจ	4.51	.57	3.52	.82	.99	4.51	.60	3.90	.85	.61

ตารางที่ 16 (ต่อ)

รายละเอียด	ศึกษานิเทศก์, ผู้บริหาร (n = 132)					ครูผู้สอนชั้นอนุบาล (n = 400)				
	ปริมาณงาน ที่ควรปฏิบัติ		ปริมาณงาน ที่ปฏิบัติจริง		ความแตกต่าง ของ \bar{X}	ปริมาณงาน ที่ควรปฏิบัติ		ปริมาณงาน ที่ปฏิบัติจริง		ความแตกต่าง ของ \bar{X}
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
15. สอนให้เด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์ของเล่นในมุมต่างๆ เข้าที่ทุกครั้งเมื่อทำกิจกรรมเสร็จ	4.50	.59	3.40	.85	1.10	4.44	.61	3.79	.83	.65
16. ให้เด็กเล่นเกมที่ง่ายไปหาเกมที่ยาก	4.61	.58	3.58	.86	1.03	4.62	.55	4.10	.82	.52
17. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเกมและคอยกระตุ้นให้เด็กคิดรวมทั้งมีการให้แรงเสริมกับเด็ก	4.52	.57	3.38	.88	1.14	4.54	.58	3.92	.79	.62
18. อธิบายวิธีการเล่นที่ต้องและปลอดภัยก่อนที่เด็กจะเล่น	4.55	.58	3.51	.85	1.04	4.56	.58	4.01	.82	.55
19. ขณะที่เด็กเล่นกิจกรรมกลางแจ้งครูต้องคอยดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด	4.64	.56	3.55	.83	1.09	4.65	.62	4.13	.82	.52
20. ประเมินกิจกรรมทุกอย่างที่จัดให้กับเด็กอย่างเป็นระบบและครบทุกด้าน	4.49	.57	3.23	1.0	1.26	4.42	.66	3.71	.87	.71
21. ประเมินและสรุปพัฒนาการของเด็กในแต่ละภาคการศึกษา	4.62	.52	3.67	.92	.95	4.50	.65	4.01	.88	.49
22. ใช้ผลการประเมินมาปรับกิจกรรมการเรียนการสอน	4.59	.54	3.25	.93	1.34	4.44	.65	3.71	.88	.73

ตารางที่ 16 (ต่อ)

รายละเอียด	ศึกษานิเทศก์,ผู้บริหาร (n = 132)					ครูผู้สอนชั้นอนุบาล (n = 400)				
	ปริมาณงาน ที่ควรปฏิบัติ		ปริมาณงาน ที่ปฏิบัติจริง		ความแตกต่าง ของ \bar{X}	ปริมาณงาน ที่ควรปฏิบัติ		ปริมาณงาน ที่ปฏิบัติจริง		ความแตกต่าง ของ \bar{X}
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
23. จัดวางสื่อและของเล่นในระดับที่เด็กสามารถเลือกหยิบเล่นได้	4.59	.55	3.55	.85	1.04	4.57	.57	3.98	.82	.59
24. จัดมุมต่างๆ พร้อมอุปกรณ์ภายในมุม เช่น มุมบทบาทสมมติ มุมหนังสือ มุมบ้าน มุมบล็อก มุมดนตรี เป็นต้น	4.59	.55	3.54	.91	1.05	4.58	.57	3.91	.89	.67
25. ตรวจสอบสื่อหรืออุปกรณ์และซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดี	4.58	.51	3.28	.83	1.30	4.45	.60	3.75	.85	.70
26. จัดสมุดรายงานประจำตัวของนักเรียน	4.68	.48	4.02	.89	.66	4.66	.56	4.25	.85	.41
27. จัดทำบันทึกผลพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละด้าน	4.66	.51	3.84	.99	.82	4.59	.58	4.07	.87	.52

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของปริมาณงานที่ควรปฏิบัติในด้านงานวิชาการและธุรการในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าเฉลี่ยของปริมาณงานที่ควรปฏิบัติตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาล มีบางประเด็นที่ค่าเฉลี่ยตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลสูงกว่า คือ จัดกิจกรรมวาดภาพระบายสี การปั้น การฉีก การร้อย การประดิษฐ์, สังเกตพฤติกรรมของเด็กในขณะที่เล่นเกมและคอยกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดรวมทั้งให้แรงเสริมกับเด็ก, อธิบายวิธีการเล่นที่ถูกต้องและปลอดภัยก่อนที่เด็กจะเล่น และขณะที่เด็กเล่นกิจกรรมกลางแจ้งครูต้องคอยดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด ส่วนค่าเฉลี่ยของปริมาณงานที่ปฏิบัติจริงตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลสูงกว่าค่าเฉลี่ยตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนทุกประเด็น นอกจากนั้นงานวิชาการและธุรการในชั้นเรียนยังเกิดความแตกต่างระหว่างปริมาณงานที่ควรปฏิบัติกับปริมาณงานที่ปฏิบัติจริงในทุกประเด็นเช่นกัน โดยความแตกต่างตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนมีค่าความแตกต่างระหว่าง .66 ถึง 1.47 คือ จัดทำหลักสูตรและแผนการ

สอน โดยมุ่งเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลและยึดเด็กเป็นศูนย์กลางมีค่ามากที่สุด (1.47) รองลงมา คือ ทำบันทึกและประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อนำมาปรับปรุงสำหรับจัดกิจกรรม ครั้งต่อไป (1.43) และจัดทำสมุดรายงานประจำตัวของนักเรียนมีค่าความแตกต่างน้อยที่สุด (.66) ส่วน ความแตกต่างตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลมีค่าระหว่าง .41 ถึง 1.00 คือ จัดทำหลักสูตร และแผนการสอนโดยมุ่งเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลและยึดเด็กเป็นศูนย์กลางมีค่ามากที่สุด (1.00) รองลงมาคือ) ศึกษาหลักสูตรเพื่อวางแผนการจัดประสบการณ์และวิธีสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการของ เด็กและสภาพแวดล้อมที่เด็กอาศัย (.92) และการจัดทำสมุดรายงานประจำตัวของนักเรียนมีค่าความ ต่างกันน้อยที่สุด (.41) และยังพบว่า ค่าความแตกต่างตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหาร โรงเรียนสูงกว่าค่าความแตกต่างตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลในทุกประเด็น

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปริมาณงานที่ควรปฏิบัติกับปริมาณงานที่ปฏิบัติ จริงของภาระงานในด้านการส่งเสริมการเรียนการสอน

รายละเอียด	ศึกษานิเทศก์, ผู้บริหาร (n = 132)					ครูผู้สอนชั้นอนุบาล (n = 400)				
	ปริมาณงาน ที่ควรปฏิบัติ		ปริมาณงาน ที่ปฏิบัติจริง		ความต่าง ของ \bar{X}	ปริมาณงานที่ ควรปฏิบัติ		ปริมาณงานที่ ปฏิบัติจริง		ความต่าง ของ \bar{X}
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. จัดทำบันทึกการชั่ง น้ำหนักและวัดส่วนสูง	4.67	.56	3.98	.89	.69	4.62	.57	4.26	.80	.36
2. ตรวจสอบความสะอาด ของร่างกาย เช่น ฟัน ผม เล็บ เป็นประจำ	4.72	.50	3.88	.84	.84	4.69	.48	4.23	.76	.46
3. ฝึกสุขนิสัยที่ดีให้เด็ก เช่น การใช้ห้องน้ำ การ ล้างมือ การแปรงฟัน เป็นต้น	4.72	.48	3.73	.84	.99	4.68	.50	4.21	.74	.47
4. ดูแลเรื่องอาหารกลางวัน อาหารเสริม อาหารว่าง ให้ถูกภาวะโภชนาการ	4.72	.48	3.93	.79	.79	4.69	.49	4.23	.81	.46

ตารางที่ 17 (ต่อ)

รายละเอียด	ศึกษานิเทศก์, ผู้บริหาร (n = 132)					ครูผู้สอนชั้นอนุบาล (n = 400)				
	ปริมาณงาน ที่ควรปฏิบัติ		ปริมาณงาน ที่ปฏิบัติจริง		ความแตกต่าง ของ \bar{X}	ปริมาณงาน ที่ควรปฏิบัติ		ปริมาณงาน ที่ปฏิบัติจริง		ความแตกต่าง ของ \bar{X}
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
5.ดูแลเรื่องการนอนและการพักผ่อนโดยให้เด็กนอนตอนบ่ายประมาณ 2-3 ชั่วโมง	4.68	.50	4.03	.82	.65	4.72	.46	4.35	.74	.37
6.ดูแลและปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเด็กได้รับบาดเจ็บ	4.67	.52	3.96	.82	.71	4.62	.54	4.13	.83	.49
7. จัดทำที่แสดงผลงานเด็กเป็นรายบุคคล	4.60	.54	3.45	.94	1.15	4.48	.64	3.86	.88	.62
8.จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย และมีสภาพที่เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.68	.51	3.79	.82	.89	4.57	.58	3.98	.87	.59
9.จัดบริเวณที่เล่นน้ำ บ่อทรายให้อยู่ในบริเวณที่เหมาะสม	4.57	.61	3.21	.92	1.36	4.36	.76	3.27	.99	1.09
10.ดูแลเครื่องเล่นสนามให้อยู่ในสภาพที่สะอาด ปลอดภัย	4.64	.55	3.34	.88	1.30	4.44	.71	3.48	.98	.96
11.ดูแลห้องน้ำให้ถูกสุขลักษณะ และเหมาะสมกับวัยของเด็ก	4.60	.60	3.37	.89	1.23	4.44	.72	3.53	.96	.91
12.จัดทำข่าวสารถึงผู้ปกครองรูปแบบต่างๆ เช่น จดหมายข่าว ป้ายนิเทศ นิทรรศการ โทรศัพท์ เป็นต้น	4.49	.61	3.19	1.0	1.30	4.28	.80	3.32	1.04	.96
13.รายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองทราบ	4.67	.52	3.70	.96	.97	4.42	.96	3.79	.93	.63

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของปริมาณงานที่ควรปฏิบัติในด้านการส่งเสริมการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าเฉลี่ยของปริมาณงานที่ควรปฏิบัติตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาล มีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลสูงกว่า คือ การดูแลเรื่องการนอนการพักผ่อนโดยให้เด็กนอนตอนบ่ายประมาณ 2 - 3 ชั่วโมง ส่วนค่าเฉลี่ยของปริมาณงานที่ปฏิบัติจริงตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้น

อนุบาลสูงกว่าค่าเฉลี่ยตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนทุกประเด็น นอกจากนี้ งานการส่งเสริมการเรียนรู้การสอนยังเกิดความแตกต่างระหว่างปริมาณงานที่ควรปฏิบัติกับปริมาณงานที่ปฏิบัติจริงในทุกประเด็นเช่นกัน โดยความแตกต่างตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนมีค่าความแตกต่างระหว่าง .65 ถึง 1.36 คือ จัดบริเวณที่เล่นน้ำ ป่อทรายให้อยู่ในบริเวณที่เหมาะสมมีค่ามากที่สุด (1.36) รองลงมาคือ การจัดทำข่าวสารถึงผู้ปกครองรูปแบบต่างๆ เช่น จดหมายข่าว ป้ายนิเทศ นิทรรศการ และโทรศัพท์ (1.30) และการดูแลเรื่องการนอนการพักผ่อนโดยให้เด็กนอนตอนบ่ายประมาณ 2 - 3 ชั่วโมง มีค่าความแตกต่างน้อยที่สุด (.65) ส่วนความแตกต่างตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลมีค่าระหว่าง .36 ถึง 1.09 คือ จัดบริเวณที่เล่นน้ำ ป่อทรายให้อยู่ในบริเวณที่เหมาะสมมีค่ามากที่สุด (1.09) รองลงมา มี 2 ประเด็น คือ ดูแลเครื่องเล่นสนามให้อยู่ในสภาพที่สะอาดและปลอดภัย กับการจัดทำข่าวสารถึงผู้ปกครองรูปแบบต่าง ๆ เช่น จดหมายข่าว ป้ายนิเทศ นิทรรศการ และโทรศัพท์ (.96) การจัดทำบันทึกการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงมีค่าความแตกต่างน้อยที่สุด (.36) และ ยังพบว่า ค่าความแตกต่างตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าค่าความแตกต่างตามความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นอนุบาลในทุกประเด็น

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพที่ควรจะเป็นของภาระงานของครูอนุบาลและทักษะพื้นฐาน ระหว่างกลุ่มศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนชั้นอนุบาล

รายละเอียด	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น				ค่าสถิติ t - test
	ศน.,ผบ	S.D.	ครู	S.D.	
1.งานวิชาการและธุรการ	4.5480	.43	4.4842	.44	1.45
2.งานการส่งเสริมการเรียนรู้การสอน	3.6585	.66	3.8946	.64	-3.64**
3.ทักษะและความสามารถที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี	4.5859	.44	4.5125	.46	1.60
4.คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาล	4.6638	.37	4.5463	.41	2.92*
5.ความรู้ที่ครูอนุบาลควรมี	4.5341	.44	4.4691	.50	1.32

** p<.01, * p<.05

จากตารางที่ 18 พบว่า ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนชั้นอนุบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่ควรจะเป็นในด้านคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาล และงานการส่งเสริมการเรียนรู้การสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนจะประเมินสภาพที่ควรจะเป็นในด้านคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาลสูงกว่าครูผู้สอนชั้นอนุบาล แต่งานการส่งเสริมการเรียนรู้การสอนนั้นครูผู้สอนชั้นอนุบาลประเมินสูงกว่าศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียน ส่วนสภาพที่ควรจะเป็นในกลุ่มอื่น ๆ ยังไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะสรุปว่าศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนชั้นอนุบาลมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพที่เป็นจริงของภาระงานของครูอนุบาลและทักษะพื้นฐาน ระหว่างกลุ่มศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนชั้นอนุบาล

รายละเอียด	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง				ค่าสถิติ
	ศน.,ผบ	S.D.	ครู	S.D.	t - test
1.งานวิชาการและธุรการ	3.3993	.66	3.8069	.62	-6.43**
2.งานการส่งเสริมการเรียนรู้การสอน	4.6480	.45	4.5381	.46	2.39*
3.ทักษะและความสามารถที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี	3.3838	.65	3.6164	.63	-3.63**
4.คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาล	3.6146	.73	3.8587	.60	-3.48**
5.ความรู้ที่ครูอนุบาลควรมี	3.3504	.72	3.5531	.67	-2.97**

** p<.01, * p<.05

จากตารางที่ 19 พบว่าศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนชั้นอนุบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงของภาระงานของครูอนุบาล และทักษะพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน โดยครูผู้สอนชั้นอนุบาลจะประเมินสภาพที่เป็นจริงสูงกว่าศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียน ยกเว้นงานการส่งเสริมการเรียนรู้การสอนศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนประเมินสูงกว่าครูผู้สอนชั้นอนุบาล

ตารางที่ 20 พบว่าศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนชั้นอนุบาลประเมินสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริงของภาระงานของครูอนุบาลและทักษะพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นจริงของทักษะพื้นฐานและภาระของครูอนุบาลระหว่างกลุ่มศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอน

รายการที่	ศึกษานิเทศก์, ผู้บริหารโรงเรียน					ครูผู้สอนชั้นอนุบาล				
	สภาพที่ควรจะเป็น		สภาพที่เป็นจริง		ค่าสถิติ	สภาพที่ควรจะเป็น		สภาพที่เป็นจริง		ค่าสถิติ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		t - test	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	
1	4.5480	.43	3.3993	.66	18.20**	4.4842	.44	3.8069	.62	26.96**
2	3.3585	.66	4.6480	.45	-16.66**	3.8946	.64	4.5381	.46	-24.79**
3	4.5859	.44	3.3838	.65	20.22**	4.5125	.46	3.6164	.63	31.31**
4	4.6638	.37	3.6146	.73	17.16**	4.5451	.41	3.8587	.60	25.69**
5	4.5341	.44	3.3504	.76	18.91**	4.4691	.50	3.5531	.67	29.77**

** p<.01

หมายเหตุ : 1 = งานวิชาการและธุรการ 2 = งานการส่งเสริมการเรียนรู้การสอน 3 = ทักษะและความสามารถที่ครูอนุบาลจำเป็นต้องมี 4 = คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาล 5 = ความรู้ที่ครูอนุบาลควรมี

ตารางที่ 21 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและ
ครูอำนวยการ

รายละเอียด	ความต้องการจำเป็น			
	ศน. , ผบ.	ลำดับที่	ครูอำนวยการ	ลำดับที่
1. งานวิชาการและธุรการ	5.22	3	3.05	4
2. งานส่งเสริมการเรียนรู้การสอน	-4.30	-	-2.53	-
3.ทักษะและความสามารถที่ครูอำนวยการจำเป็นต้องมี	5.49	1	4.06	1
4.คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอำนวยการ	4.89	4	3.13	3
5.ความรู้ที่ครูอำนวยการควรมี	5.34	2	4.05	2

จากตารางที่ 21 พบว่าศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูอำนวยการมีความคิดเห็นว่าครูอำนวยการมีความต้องการจำเป็นในด้านทักษะและความสามารถที่ครูอำนวยการจำเป็นต้องมีเป็นอันดับที่ 1 ความรู้ที่ครูอำนวยการควรมีเป็นอันดับที่ 2 ส่วนในอันดับที่ 3 และ อันดับที่ 4 นั้น ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูอำนวยการประเมินไม่สอดคล้องกัน คือ ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารประเมินงานวิชาการและธุรการเป็นอันดับที่ 3 ส่วนครูอำนวยการประเมินงานด้านนี้เป็นอันดับที่ 4 ส่วนความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอำนวยการนั้น ศึกษานิเทศก์ประเมินอยู่ในอันดับที่ 4 ครูอำนวยการประเมินอยู่ในอันดับที่ 3